

**“Azərbaycan Respublikasının yanacaq-enerji kompleksinin inkişafı (2005-2015-ci illər) üzrə Dövlət Proqramı”nın aidiyyəti bəndləri üzrə
2005-2015-ci illər ərzində görülmüş işlər barədə
Yekun Hesabat**

№	Proqramın müddəaları	İcraçı təşkilatlar	İcra müddəti	Görülmüş işlər	Tədbirin icrasının qiymətləndirilməsi			
					Tam icra olunub	Qismən icra olunub	İcra olunmayıb	Tədbirin qismən icra edilməsi və ya icra edilməməsinin səbəbləri
1.	"Əşrəfi" və "Qarabağ" yataqlarının kəşfiyyatının başa çatdırılması və sənaye işlənməsinə hazırlanması	"Neftqaz-elmitədqıqatlayihə" İnstitutu, Kompleks Geoloji Kəşfiyyat və Topoqrafiya İdarəsi, Kaspiyan Geofizikal MİMM	2006-2008	Əşrəfi yatağında qazma işlərinin aparılması üçün zəruri olan tədqiqat işləri yerinə yetirilmişdir. Sahədə ümumi keçidi 800 m olan 5 ədəd mühəndisi-geoloji quyular qazılmış, 42 km sonar planlama, 34 km fasiləsiz seysmoakustik profilləmə (FSAP) və 56 km həcmində batimetriya işləri yerinə yetirilmişdir. Yatağın gələcəkdə işlənməyə daxil edilməsi nəzərdə tutulur.			İcra olunmayıb	04.11.2014-cü il tarixində SOCAR və Statoil şirkəti arasında imzalanmış birgə tədqiqat müqaviləsinə əsasən tədqiqat sahəsinə aid əvvələr ölçülmüş geoloji-geofiziki məlumatlar yenidən emal və interpretasiya olunduqdan sonra yataqların gələcək işlənmə proqramının razılaşdırılması nəzərdə tutulur.

2	<p>“Ümid” və “Babək” perspektiv strukturlarında axtarış-kəşfiyyat işlərinin bərpa edilməsi</p>	EN,ARDNŞ	2008-2013	<p>Ümid sahəsində dərin qazma işlərinin aparılması üçün zəruri olan mühəndisi-geoloji işlər yerinə yetirilmişdir. Belə ki, sahədə ümumi keçidi 1950 m olan 17 ədəd mühəndisi-geoloji quyular qazılmış, 5 quyuda statik zondlama işləri yerinə yetirilmiş, sahədə 195,5 km FSAP, 470 km batimetriya və 166 km sonar planalma işləri aparılmışdır</p> <p>Ümid strukturu 2009-cu ildə yenidən axtarış qazmasına daxil edilmişdir (sahədə qazma işləri 1992-ci ildə dayandırılmışdır). Axtarış qazması SOCAR-ın imkanları hesabına dənizin dərinliyi 58 m olan sahədə quraşdırılmış 1 nömrəli stasionar dəniz özülündən (SDÖ1) həyata keçirilmişdir. Quyunun qazılmasına (quyu №8) 12 sentyabr 2009-cu il tarixində başlanılmışdır. Quyu 11 noyabr 2010-cu il tarixinə 6006 m dərinliyə kimi qazılmış, Məhsuldar qatın VII horizontu (Fasilə lay dəstəsi) açılmışdır. Quyuda aparılmış quyu geofiziki tədqiqatları nəticəsində məhsuldar qatın V və VII horizontlarının qazla doymuş olduğu müəyyən edilmişdir. Məhsuldar qatın VII horizontundan güclü qaz axını alınmışdır.</p> <p>2010-cu ildə Xəzərin Azərbaycan sektorunda nəhəng qazkondensat yatağı olan Ümid yatağı kəşf edilmişdir.</p> <p>Məhsuldar qatın VII horizontunun layların yatım istiqamətində karbohidrogen potensialının qiymətləndirilməsi, sahənin tektonikasını və litoloji-stratigrafik kəsilişini dəqiqləşdirmək məqsədilə SDÖ 1-dən 2011-ci ilin iyul ayında 10 nömrəli kəşfiyyat quyusunun qazılmasına</p>		Qismən icra olunub	<p>Babək strukturunda yüksək təzyiqli lay şəraiti üçün hazırda qazma qurğusu olmadığından kəşfiyyat quyusunun qazılması növbəti illərdə nəzərdə tutulur.</p>
---	--	----------	-----------	---	--	--------------------	--

başlanılmışdır. 2012-ci ilin fevral ayında 6400 m dərinlikdə qazma işləri başa çatdırılmışdır. 2012-ci il **sentabrın 18-də quyu gündəlik 950 min kubmetr qaz və 150 ton kondensat hasilatı ilə istismara daxil edilmişdir.**

2012-ci ildə Kaspian Geofizikal MMMM tərəfindən 416 kv.km sahədə 3D seysmik çöl işləri yerinə yetirilmişdir. Əldə edilmiş seysmik materiallar emal olunmuşdur. Interpretasiya işləri isə Geofizika və Geologiya İdarəsinin Kəşfiyyat Geofizika İstehsalat Bölümü tərəfindən yerinə yetirilmişdir. Alınmış məlumatlar əsasında Ümid strukturunun üçölçülü modeli qurulmuşdur.

Ümid yatağının çıxarıla bilən karbohidrogen ehtiyatları 197 mlrd. m³ qaz və 31 mln. ton kondensat həcmində təsdiqlənmişdir. Yataq işlənməyə daxil edilmişdir.

2013-cü ildə quyu gündəlik 750 min kubmetr qaz və 150 ton kondensat hasilatı ilə istismara daxil edilmişdir.

Babək sahəsində dərin qazma işlərinin aparılması üçün zəruri olan mühəndisi-geoloji işlər yerinə yetirilmişdir. Sahədə 2005-2010-cu illərdə ümumi qazma keçidi 1100 m olan 8 ədəd mühəndisi-geoloji quyu qazılmış, 315 km FSAP, 716 km batimetriya və 670 km sonar planalma işləri aparılmışdır.

Geofiziki kəşfiyyat işləri və mühəndisi-geoloji tədqiqat işləri nəticəsində qazılacaq quyunun yeri seçilmişdir.

Mədən-geofiziki və geoloji-texnoloji (qaz karotajı) tədqiqatlarının aparılması üçün lazımi avadanlıqlar - ASEP tipli qaldırıcı,

			<p>TUCKER quyu cihazları və "LEUZA", "RUBİN" tipli qazmaya geoloji-texnoloji nəzarət stansiyaları, açıq lülədə və kəmərlə buraxılmış quyular üçün "GOWELL" şirkətinin yerüstü və quyu cihazları alınmışdır. Ondan əlavə həmin şirkətin istehsalı olan qazma zamanı karotaj (LWD) cihazları alınmış və hazırda istehsalatda tətbiq olunur. 2013-ci ildə təlabata uyğun yeni cihaz və avadanlıqların alınması üçün müqavilələr hazırlandı, çöl işləri üçün müasir seysmik "ARAM ARIES" tipli dəniz dibi avadanlıqlar alınmışdır.</p> <p>Hollandiyanın "Elmar" firmasından yüksək təzyiqli quyularda geofiziki tədqiqat və perforasiya işlərini yerinə yetirmək məqsədilə daxili keçid diametri 130 mm olan quyu ağzı 70 MPa təzyiqə davamlı lubrikator qurğusu alınmış və hazırda istehsalatda tətbiq olunur.</p> <p>ABŞ-dan "EMPIRIQA" firmasının istehsalı olan 2 dəst qazmaya geoloji-texnoloji nəzarət və qaz karotaj stansiyaları alınmışdır. "EMPIRIQA" tipli stansiya qazmaya geoloji-texnoloji nəzarət və qaz karotaj tədqiqat işlərini yerinə yetirir. "EMPIRIQA" stansiyasının tərkibində 26 ədəd nəzarət cihazları və FİD 1 xromotoqrafı vardır.</p> <p>2014-cü ilin altı ayı ərzində Almaniya Federativ Respublikasından 2 dəst maqnit nişanı qoyan stasionar qurğu və 5 ədəd özüyəriyən qaldırıcı Mercedes avtomobilləri alınmışdır.</p> <p>Çin Xalq Respublikasından 5 dəst "Geo Eye" quyu geofiziki karotaj stansiyası alınmışdır.</p>				
--	--	--	---	--	--	--	--

				<p>Rusiya Federasiyasından 10 dəst quyularda geofiziki tədqiqat işlərini yerinə yetirmək məqsədilə daxili keçid diametri 76 mm olan, 120 dərəcə istiliyə və quyu ağızı 120 MPa təzyiqə davamlı elektrik karotaj cihazları alınmışdır.</p> <p>2012-ci ildə Babək-Ümid sahəsində 1300 kv.km 3D seysmik işləri aparılmışdır, 2013-cü ildə emal işləri başa çatdırılmış, 2014-cü ildə interpretasiya işləri Geofizika və geologiya İdarəsi tərəfindən başa çatdırılmış, hesabatlar tərtib olunmuşdur.</p> <p>2013-cü ildə "Kaspian Geofizikal" MM-ə məxsus "Gilavar" tədqiqat gəmisi ilə Oğuz-D30 sahəsində 265 kv.km 3D seysmik işləri aparılmış, emal işləri başa çatdırılmışdır. 2014-cü ildə interpretasiya işləri Geofizika və geologiya İdarəsi tərəfindən başa çatdırılmış, hesabatlar tərtib olunmuşdur.</p> <p>2014-cü ildə Geofizika və geologiya İdarəsi tərəfindən Qoşadaş sahəsində 3D seysmik işləri aparılmış, 2015-ci ildə işlər davam etdirilmişdir.</p>			
3	<p>"Əsrəfi" və "Qarabağ" yataqlarının işlənməyə cəlb edilməsi</p>	<p>EN,ARDNŞ" Azneft" İB,</p>	<p>2008-2010</p>	<p>Əsrəfi yatağında qazma işlərinin aparılması üçün zəruri olan tədqiqat işləri yerinə yetirilmişdir.</p> <p>Sahədə ümumi keçidi 800 m olan 5 ədəd mühəndisi-geoloji quyular qazılmış, 42 km sonar planlama, 34 km fasiləsiz seysmoakustik profilləmə (FSAP) və 56 km batimetriya işləri yerinə yetirilmişdir. Yatağın gələcəkdə işlənməyə daxil edilməsi nəzərdə tutulur.</p> <p>04.11.2014-cü il tarixində SOCAR və Statoil şirkətləri arasında imzalanmış birgə tədqiqat müqaviləsinə əsasən</p>	<p>Qismən icra olunub</p>	<p>04.11.2014-cü il tarixində SOCAR və Statoil şirkətləri arasında imzalanmış birgə tədqiqat müqaviləsinə əsasən tədqiqat sahəsinə aid əvvəllər ölçülmüş</p>	

				tədqiqat sahəsinə aid əvvəllər ölçülmüş geoloji-geofiziki məlumatlar yenidən emal və interpretasiya olunduqdan sonra yataqların gələcək işlənmə proqramının razılaşdırılması nəzərdə tutulub				geoloji-geofiziki məlumatlar yenidən emal və interpretasiya olunduqdan sonra yataqların gələcək işlənmə proqramının razılaşdırılması nəzərdə tutulub.
4	“Günəşli” yatağının rəasional işlənməsini təmin etmək məqsədi ilə xüsusi tədbirlər proqramının hazırlanması	EN,ARDNŞ	2005	“Günəşli” yatağının rəasional işlənməsini təmin etmək məqsədi ilə xüsusi tədbirlər proqramı hazırlanmış, 2005-2010-cu illərdə günəşli yatağında 25 qaz quyusu istismara verilmişdir və nəzərdə tutulan tapşırıq tam icra olunmuşdur.	Tam icra olunub			
5	İşlənmədə olan yataqların ehtiyatlarının dəqiqləşdirilməsi, işlənmə layihələrinin hazırlanması və müəllif nəzarətinin həyata keçirilməsi	EN,ARDNŞ	2005-2015	"Neft Daşları" yatağının yeni hesablanmış ehtiyatları əsasında işlənmə layihəsinin tərtibi". (07.2013-12.2014) yekunlaşdırılıb və Azneft İB -yə təqdim olunmuşdur. «Darvin bankası yatağının KH ehtiyatlarının yenidən hesablanması» mövzusu üzrə elmi-tədqiqat işi yerinə yetirilmişdir. EDFK-da müdafiyyə olunmuş və mərkəzi komissiya ya təqdim olunmuşdur. İşlənmə layihəsinin ehtiyatlar MK-da təsdiq olunduqdan sonra tərtib olunması	Tam icra olunub			

				<p>nəzərdə tutulur.</p> <p>"Qala-Köhnə Qala yatağının neft-qaz ehtiyatlarının yenidən hesablanması" elmi tədqiqat işi yekunlaşdırılmış, "Azneft" İB-nin Neft və qaz yataqlarının uçotu və qiymətləndirilməsi şöbəsinə daxil olub baxılır.</p> <p>İşlənmə layihəsinin ehtiyatlar mərkəzi komissiyada təsdiq olunduqdan sonra tərtib olunması nəzərdə tutulur.</p> <p>"Palçıq-Pilpilesi" yatağı üzrə ehtiyatların hesablanması 2009-cu ildə yekunlaşıb və mərkəzi komissiya tərəfindən təsdiq olunub.</p> <p>"Gürgən-dəniz" yatağının KH ehtiyatlarının hesablanması 2016-cı ildə nəzərdə tutulur.</p> <p>"8 mart yatağının qaz-kondensat ehtiyatlarının yenidən hesablanması" mövzusu üzrə yekun hesabat təsdiq edilmək üçün ARDNŞ-nin EMK-na təqdim edilmişdir</p>				
6	Horizontal quyuların qazılması istiqamətində işlərin aparılması		2005-2015	Horizontal quyuların qazılması nəzərdə tutulan «Qərbi Abşeron» yatağında 20 saylı özüldə qazma işlərinin başlanmasına hazırlıq işləri aparılır.	İcra olunub			
7	Layların neftveriminin artırılması üçün lay və quyu dibi zonaya mütərəqqi təsir üsullarının tətbiqi	EN, ARDNŞ	2005-2015	<p>4.291 min ton əlavə neft alınmışdır.</p> <p>O cümlədən:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Səthi fəal maddə: <ul style="list-style-type: none"> Günəşli- 3.680 min ton; Neft Daşları – 0,421 min ton; - Mikrobioloji təsir: <ul style="list-style-type: none"> Bibiheybət - 0.025 min.ton Quşxana - 0,093 min ton. Atəşgah – 0.072 min.ton 				

8	Dəniz yataqlarından neft-qaz hasilatının təminatı üçün hidrotexniki qurğuların tikintisi, təmiri və yenidən qurulması	EN,ARDNŞ	2005-2015	Günəşli yatağında 6 quyunun qazılması üçün 11 sayılı özülün genişləndirilməsi, Neft Daşları yatağında 32 quyunun qazılması üçün 1887 sayılı özülün, 12 quyunun qazılması üçün 2387 sayılı özülün, 12 quyunun qazılması üçün 2521 sayılı özülün, 12 quyunun qazılması üçün 2415 sayılı özülün tikintisi, Pirallahı yatağında 14 quyunun qazılması üçün 1120 sayılı özülün tikintisi, Darwin bankası yatağında 8 quyunun qazılması üçün 340 sayılı özülün genişləndirilməsi və yenidən qurulması, 20 quyunun qazılması üçün 620 sayılı özülün, 12 quyunun qazılması üçün 660 sayılı özülün tikintisi, Qum-dəniz yatağında 5 quyunun qazılması 209 a sayılı estakadayanı meydançanın yenidən qurulması, Bulla-dəniz yatağında 29 sayılı özülün genişləndirilməsi və yenidən qurulması, Darwin yatağında 12 quyunun qazılması üçün 670 sayılı özülün tikintisi üzrə işlər tamamlanmışdır.				
1	Tikinti və yenidənqurma işləri							
1.1	<i>Günəşli yatağında 6 quyunun qazılması üçün 11 sayılı özülün genişləndirilməsi</i>	"Azneft" İB	2005-2015	Obyekt üzrə işlər tamamlanıb	Tam icra olunub			

1.2	<i>Neft Daşları yatağında 32 quyunun qazılması üçün 1887 sayılı özülün tikintisi</i>	“Azneft” İB	2005-	Obyekt tikilərək istismara verilib	Tam icra olunub			
1.3	<i>Neft Daşları yatağında 12 quyunun qazılması üçün 2387 sayılı özülün tikintisi</i>	“Azneft” İB	2005-2006	Obyekt tikilərək istismara verilib	Tam icra olunub			
1.4	<i>Pirallahı yatağında 14 quyunun qazılması üçün 1120 sayılı özülün tikintisi</i>	“Azneft” İB	2005	Obyekt tikilərək istismara verilib	Tam icra olunub			
1.5	<i>Darvin bankası yatağında 8 quyunun qazılması üçün 340 sayılı özülün genişləndirilməsi və yenidən qurulması</i>	“Azneft” İB	2005-2006	Obyekt tikilərək istismara verilib	Tam icra olunub			
1.6	<i>Qum-dəniz yatağında 5 quyunun qazılması 209 a sayılı estakadayanı meydan-çanın yenidən qurulması</i>	“Azneft” İB	2005	Obyekt tikilərək istismara verilib	Tam icra olunub			
1.7	<i>Qum-dəniz yatağında 3</i>	“Azneft” İB	2005-2006	Obyekt tikilərək istismara verilib	Tam icra			

	<i>qyunun qazılması 209 a sayılı estakadayanı meydan-çanın yenidən qurulması</i>				olunub			
1.8	<i>Bulla-dəniz yatağında 29 sayılı özülün genişləndirilməsi və yenidən qurulması</i>	“Azneft” İB	2005	Obyekt tikilərək istismara verilib	Tam icra olunub			
1.9	<i>Neft Daşları yatağında 12 qyunun qazılması üçün 2521 sayılı özülün tikintisi</i>	“Azneft” İB	2005	Obyekt tikilərək istismara verilib	Tam icra olunub			
1.10	<i>Neft Daşları yatağında 6 qyunun qazılması üçün 2363 sayılı özülün tikintisi</i>	“Azneft” İB	2006	Tikintisi saxlanılmışdır			İcra olunmayıb	Meydançanın layihələndirildiyi sahədə neft ehtiyatlarının və məhsuldar obyektlərin az olması səbəbindən tikintisi
1.11	<i>Neft Daşları yatağında 12 qyunun qazılması üçün 2415 sayılı özülün tikintisi</i>	“Azneft” İB	2007	Obyekt tikilərək istismara verilib	Tam icra olunub			
1.12	<i>Neft Daşları yatağında 6 qyunun</i>	“Azneft” İB	2008	LSS-i hazırlanıb, tikinti işlərinə başlanılmayıb			İcra olunmayıb	“Neft Daşları” yatağında

	<i>qazılması üçün 753 sayılı özülün tikintisi</i>						ayıb	layihələndirilən 753№-li meydançanın layihələndirildiyi sahədə neft ehtiyatlarının və məhsuldar obyektlərin az olması səbəbindən tikintisi iqtisadi cəhətdən məqsədə uyğun hesab olunmayıb.
1.13	<i>Neft Daşları yatağında 6 quyunun qazılması üçün 755 sayılı özülün tikintisi</i>	“Azneft” İB	2008	LSS-i hazırlanıb, tikinti işlərinə başlanılmayıb			İcra olunm ayıb	Neft Daşları” yatağında layihələndirilən 755№ -li meydançanın layihələndirildiyi sahədə neft ehtiyatlarının və məhsuldar obyektlərin az olması səbəbindən tikintisi iqtisadi cəhətdən məqsədə uyğun hesab olunmayıb. olunmayıb.

1.14	<i>Neft Daşları yatağında 8 quyunun qazılması üçün 1351 sayılı özülün tikintisi</i>	“Azneft” İB	2009	LSS-i hazırlanıb, tikinti işlərinə başlanılmayıb			İcra olunmayıb	“Palçıq Pilpələsi” yatağında layihələndirilən 1351№ -li meydançanın layihələndirildiyi sahədə neft ehtiyatlarının və məhsuldar obyektlərin az olması səbəbindən tikintisi iqtisadi cəhətdən məqsədə uyğun hesab olunmayıb.
1.15	<i>Darvin bankası yatağında 20 quyunun qazılması üçün 620 sayılı özülün tikintisi</i>	“Azneft” İB	2010	Obyekt tikilərək istismara verilib	Tam icra olunub			
1.16	<i>Darvin bankası yatağında 12 quyunun qazılması üçün 660 sayılı özülün tikintisi</i>	“Azneft” İB	2011	Obyekt tikilərək istismara verilib	Tam icra olunub			
1.17	<i>Darvin yatağında 16 quyunun qazılması üçün 700 sayılı özülün tikintisi</i>	“Azneft” İB	2012				İcra olunmayıb	Özül üzrə hazırlanmış metal konstruksiyalar “Bulla-dəniz” yatağında 4

								ədəd istismar quyusunun qazılması üçün 6 sayılı platformanın tikintisi obyektinə verilmişdir.
1.18	<i>Darvin yatağında 12 quyunun qazılması üçün 670 sayılı özülün tikintisi</i>	“Azneft” İB		Obyekt tikilərək istismara verilib	Tam icra olunub			
2.	Əsaslı təmir işləri							
2.1	<i>Estakadanın təmiri</i>							
	“28 May” NQÇİ <i>1741-239 sayılı meydançaların arası</i>	“Azneft”, İB	06.07. 2015	QSM- ƏÇP arası estakadada təmir işləri aparılmış, qəzalılıq rigellər dəyişdirilmiş, svay betonlanmış, ferma gücləndirilmiş, qəzalılıq d/beton tavalər dəyişdirilmişdir. (10 ədəd svay vurulub, 5 ədəd rigel, 28 ədəd d/b tava və 410 ədəd səki plitəsi dəyişdirilib) yararsız halda olan d/b tavalər dəyişdirilməsi		Qismən icra olunub		Hal-hazırda əsaslı təmir işləri davam edir.
	N.Nərimanov adına NQÇİ							
	<i>171-168 sayılı meydançaların arası estakadanın təmiri</i>	“Azneft” İB	06.07. 2015				İcra olunm ayıb	İstismardan çıxarılıb
	<i>301-612 sayılı</i>		06.07.				İcra	İstismardan

	<i>meydançaların arası</i>	“Azneft” İB	2015				olunm ayıb	çıxarılıb
	<i>287-348 sayılı meydançaların arası</i>	“Azneft” İB	06.07. 2015				İcra olunm ayıb	İstismardan çıxarılıb
	<i>125-NYM1 meydançaların arası</i>	“Azneft” İB	06.07. 2015				İcra olunm ayıb	İstismardan çıxarılıb
	<i>410-423 sayılı meydançaların arası</i>	“Azneft” İB	06.07. 2015	Əvəzedici estakada tikilir				
	<i>81-197 sayılı meydançaların arası</i>	“Azneft” İB	06.07. 2015		Tam icra olunub			
	<i>193-120 sayılı meydançaların arası</i>	“Azneft” İB	06.07. 2015	Qəzalıdır istismar olunmur				İstismardan çıxarılıb
	“Abşeronneft” NQÇİ							
	<i>686-818-14a sayılı meydançaların arası</i>	“Azneft” İB	06.07. 2015	İcra olunub	Tam icra olunub			
	<i>Baza 2- 90 sayılı meydançaların arası</i>	“Azneft” İB	06.07. 2015	İcra olunub	Tam icra olunub			
	<i>108-818 sayılı meydançaların arası</i>	“Azneft” İB	06.07. 2015	İcra olunub	Tam icra olunub			
	“Neft Daşları” NQÇİ				Tam icra			

					olunub			
	<i>1303-1005a sayılı meydançaların arası</i>	"Azneft" İB	06.07.2015	İcra olunub	Tam icra olunub			
	<i>640-NQÇS1 sayılı meydançaların arası</i>	"Azneft" İB	06.07.2015	İcra olunub	Tam icra olunub			
	<i>İNYM3-1036 sayılı meydançaların arası</i>	"Azneft" İB	06.07.2015	Qəzalı				İqtisadi cəhətdən səmərəli olmadığı üçün təmir işləri dayandırılıb
	<i>91-252 sayılı meydançaların arası</i>	"Azneft" İB	06.07.2015	İcra olunub	Tam icra olunub			
	<i>619-640 sayılı meydançaların arası</i>	"Azneft" İB	06.07.2015	İcra olunub	Tam icra olunub			
	<i>1778-606 sayılı meydançaların arası</i>	"Azneft" İB	06.07.2015	İcra olunub	Tam icra olunub			
	<i>1936-810 sayılı meydançaların arası</i>	"Azneft" İB	06.07.2015	İcra olunub	Tam icra olunub			

	<i>BM-Hava stansiyası arası</i>	"Azneft" İB	06.07. 2015	Qəzalı olduğu üçün balansdan silinib və sökülüb.			İcra olunm ayıb	Təmiri iqtisadi cəhətdən səmərəli olmadığı üçün LSS əsasında əvəzedici estakada tikilmişdir
	<i>BDM-Çvanov adası arası</i>	"Azneft" İB	06.07. 2015	İcra olunub				
	<i>203-1773 sayılı meydançaların arası</i>	"Azneft" İB	06.07. 2015	İcra olunub	Tam icra olunub			
	Estakadayanı meydançaların təmiri							
	"28 May" NQÇİ							
	<i>Neft Daşlarında QYM yerləşən meydança</i>	"Azneft" İB	06.07. 2015	Keçid meydançaları təmir olunmuş, döşəmə sahəsi 94m ² p/vərəqə 8mm-lik dəyişdirilmiş, asfal örtüyü vurulmuş və korroziyaya qarşı mübarizə işləri görülmüşdür. Operaror binası əsaslı təmir olunmuşdur	Tam icra olunub			
	<i>1043, ƏÇP-5, 1624, 1063, 1047, 915 və 683 sayılı meydançalarda</i>	"Azneft" İB	06.07. 2015	İcra olunub	Tam icra olunub			
	"Abşeronneft" NQÇİ							
	<i>14 a sayılı meydança</i>	"Azneft" İB	06.07. 2015				İcra olunm ayıb	Təmiri iqtisadi cəhətdən səmərəli olmadığı üçün

2.3	Dəniz stasionar özüllərin təmiri							
	“28 May” NQÇİ							
	<i>123 sayılı Çilov yatağı</i>	“Azneft” İB	06.07. 2015	İcra olunub	Tam icra olunub			
	N.Nərimanov adına NQÇİ							
	<i>569,537,764,60, 578,589,579,693 və 525 sayılı DDÖ</i>	“Azneft” İB	06.07. 2015	569- istismar olunmur 537- istismar olunmur 764- istismar olunmur 60 - əsaslı təmir gözlənilir 578- İstismar olunur 589- İstismar olunur 579- İstismar olunur 693- İstismar olunur 525- istismar olunmur		Qismən icra olunub		569-Qəzalıdır 537-Qəzalıdır 764-Qəzalıdır 60- Qəzalıdır əsaslı təmir olunur 525-Qəzalıdır
	“Abşeronneft” NQÇİ							
	<i>658,250,270,6 və 5 sayılı</i>	“Azneft” İB	06.07. 2015	658 - İstismar olunur 250 - İstismar olunur 270 - istismarı dayandırılıb 6 - İstismar olunur 5 - istismarı dayandırılıb		Qismən icra olunub		270- Qəzalıdır 5- Qəzalıdır
	Dərin Dəniz stasionar özüllərin təmiri							
	“28 May” NQÇİ							
	<i>DDÖ-11</i>	“Azneft” İB	19.01. 2016	Faktiki icra vəziyyəti: Yaşayış blokunun alt hissəsinin döşəmə -1441m2, 63 əd - 273x10mm , 4 əd – 530x12 mm, 5 əd- 325x16mm, 10 əd- 426x11mm, 63-əd 273x11mm, 70 əd- 219x10mm, 30 əd- 219x8mm, 419 əd -168x8mm element, 182m plastik materialdan gediş yolları, döşəmə altı tirlərin və fermaların, dalma nasos şaxtalarının əsaslı təmiri işləri		Qismən icra olunub		Hal-hazırda kompleks əsaslı təmir işləri davam edir.. Qalıq işlər: Suüstü əlaqələr:-171 əd, blokun yuxarı

				aparılmışdır. Yanğındanmühafizə arakəsməsi- 572 m ² quraşdırılmış və odadavamlı maddə ilə boyanmışdır .İşlərdavamedir.				hissəsinin gücləndirilməsi : -347 əd,
9	“Günəşli” yatağı üzrə qazlift sistemi- nin modernləşdiril məsi, alçaq təzyiqli qazın yığılması və sahilə nəql edilməsi sisteminin yenidənqu- rulması, yüksək təzyiqli qazın “Neft Daşları”na nəqli üçün boru kəmərinin tikilməsi, dər dəniz stasionar özüllərin elektrik enerjisi ilə təchizatı sisteminin modernləşdiril məsi	EN,ARDNŞ	2005-2007					
1.	Qazlift sisteminin modernləşdirilm əsi							

1.1	Özüllərin qazlift sistemi üçün abadlaşdırılması : 19 sayılı özül (4quyu) 10 sayılı özül (4quyu) 15 sayılı özül 4 sayılı özül 8 sayılı özül (6quyu) 14 sayılı özül (8quyu)	“Azneft”İB		“28 May” NQÇİ 19 sayılı özüldə (4 quyuluq) 10 sayılı özüldə 20 quyuluq 15 sayılı özüldə 24 quyuluq 5 sayılı özüldə 16 quyuluq 8 sayılı özüldə 6 quyuluq 14 sayılı özüldə 24 quyuluq 9 sayılı özüldə 4 quyuluq (Dalğa) 2 sayılı özüldə 12 quyuluq 3 sayılı özüldə 12 quyuluq 4 sayılı özüldə 12 quyuluq 6 sayılı özül 8 quyuluq 11 sayılı özüldə 20 quyuluq “Neft Daşları” NQÇİ-də 1887 sayılı SDÖ-də 32 quyuluq 2387 sayılı SDÖ-də 10 quyuluq 2164 sayılı EYM-də 15 quyuluq 2585 sayılı SDÖ-də 12 quyuluq 1145 sayılı EYM-də 12 quyuluq 2415 sayılı SDÖ-də 12 quyuluq 2346 sayılı SDÖ-də 16 quyuluq N.Nərimanov adına NQÇİ-də 432 sayılı meydançada 16 quyuluq 444 sayılı meydançada 16 quyuluq 618 sayılı meydançada 8 quyuluq	İcra olunub			DDÖ-19: LSS-üzrə təlabata uyğun 4 quyuluq alınıb, Layihə yerindən qazma avadanlıqlarının çıxarılmasını gözləyir. DDÖ 14: 1 ədəd 8 quyuluq qoşulub, 2 ədəd 4 və 1 ədəd 8 quyuluq AQPQ-lər layihə yerinə quraşdırılıb xətlərinin çəkilməsi 90% yerinə yetirilmişdir. TQİ davam edir.
2	Alçaq təzyiqli qazın yığım-nəqli							
2.1	Özüllər arası alçaq təzyiqli qaz xətlərinin tikintisi (D-300 mm) DDÖ 2 – DDÖ 4 DDÖ 2 – DDÖ 9 DDÖ 9 – DDÖ 5 DDÖ 4 – DDÖ 6 DDÖ 3 – DDÖ	“Azneft” İB	2006- 2007- 2008- 2009-	DDÖ 6-11 (L=1400m) qaz; DDÖ 8-13 (L=1600m) qaz; DDÖ 13-14 (L=2700m) qaz; DDÖ 10-13 (L=1400m) neft; DDÖ 8-13 (L=1600m) neft; DDÖ 13-15 (L=1935m) qaz; DDÖ 4-11 (L=850m) I xətt qaz; DDÖ 3-14 (L=1480m) qaz; DDÖ 4-11 (L=850m) II xətt qaz; DDÖ 9-5 (L=950m) qaz;	Tam icra olunub			DDÖ 2 – DDÖ 4 : DDÖ 2 – DDÖ 9 ; DDÖ 4 – DDÖ 6 ; DDÖ 11 – DDÖ 2 ; DDÖ 6 – DDÖ 3 və

	14 DDÖ 4 – DDÖ 11 DDÖ 11 – DDÖ 10 DDÖ 11 – DDÖ 2 DDÖ 6 – DDÖ 3 DDÖ 14 – DDÖ 19 DDÖ 8 – DDÖ 14 DDÖ 3 – DDÖ 10		2010- 2011- 2012- 2013- 2014-	DDÖ 3-14 (L=2700m) qaz; DDÖ 5-15 (L=1200m) qaz; Bahar yatağı-Hövsan arası Ø500mm-lik (L=37000m) qaz; DDÖ 3-10 (L=1800m) qaz; DDÖ 19-14 (L=1300m) qaz; DDÖ 10-11 (L=1900m) qaz; DDÖ 5-10 (L=1200m) qaz; DDÖ 4-11 (Ø219mm-lik L=850m) qaz; DDÖ 8-19 (Ø219mm-lik L=2010m) qaz; DDÖ 5-9 (Ø219mm-lik L=950m) su; DDÖ 5-15 (Ø219mm-lik L=1200m) su; DDÖ 10-15 (L=1450m) qaz; DDÖ 3-13 (L=2800m) qaz; DDÖ 4-6 (Ø219mm-lik L=1500m) qaz; DDÖ 13-15 (Ø219mm-lik L=1935m) su; DDÖ 3-10 (L=1800m) qaz; DDÖ 4-3 (Ø273mm-lik L=2750m) qaz; DDÖ 4-11 (L=850m) qaz; DDÖ 8-19 (Ø219mm-lik L=2010m) su; DDÖ 14-19 (Ø219mm-lik L=1310m) su; DDÖ 2-9 (Ø219mm-lik L=800m) su;				DDÖ 8 – DDÖ 14 üzrə tikintisinə ehtiyac olmayıb
2.2	4 sayılı DDÖ-də alçaq təzyiqli kompressor stansiyasının tikintisi	“Azneft” İB	2005-2006	Obyekt tikilərək istismara verilmişdir.	Tam icra olunub			
2.3	Alçaq təzyiqli qazın nəqli üçün DDÖ-4 ilə Neft Daşları arası 20” qaz xəttinin tikintisi	“Azneft” İB	2005-2006	Obyekt tikilərək istismara verilmişdir	Tam icra olunub			
3.	Yüksək təzyiqli qazın yığım-nəqli							
3.1	Özüllər arası yüksək təzyiqli	“Azneft” İB	2005-2006	Özüllər arası yüksək təzyiqli qaz xətləri çəkilərək istismara verilmişdir.	Tam icra			

	qaz xətlərinin tikintisi (D-300 mm) DDÖ 13 – DDÖ 14, DDÖ 11 – DDÖ 6				olunub			
3.2	Yüksək təzyiqli qazın nəqli üçün DDÖ-14 ilə Neft Daşları arası 20” qaz xəttinin tikintisi	“Azneft” İB	2005-2006	Obyekt tikilərək istismara verilmişdir	Tam icra olunub			
10	Neft və qazın yığım-nəql proseslərinə nəzarəti optimallaşdırmaq üçün avtomatlaşdırılmış neft və qaz hesabı qovşaqlarının qurulması və kompyuterləşdirilmiş nəzarət-informasiya şəbəkəsinin təkmilləşdirilməsi	EN,ARDNŞ	2005-2015	Avadanlıqlar qəbul olunub, sənədləşdirilib, quraşdırılması üçün hazırlıq işləri aparılır. -elektron qaz sayğaclarının qurulması üzrə yerinə yetirilmişdir: “Neft Daşları” NQÇİ-də: 1005A sayılı meydançada ROK - 1 əd.; Qazlift və vakuumda MVS-205 - 2 əd.; İSQ BKNS-də MVS-205 - 1 əd.; “Abşeronneft” NQÇİ-də 4 sayılı ks-də qaz qovşağında - təbii qaz xəttində ROK - 1 əd.; - səmt qazı xəttində MVS-205 - 2 əd.; - quru hava xəttində MVS-205 - 1 əd.; - dənizə gedən hava xəttində MVS-205 - 1 əd.; N.Nərimanov adına NQÇİ-də “Bulla Dəniz” 90 sayılı meydançada 89 sayılı quyu Flobbos - 1 əd.; “Bibiheybətneft” NQÇİ-də “Bibiheybət” məişət qaz ölçü qovşağı MVS-205 - 1 ədəd	Tam icra olunub			

				<p>-kompüterləşdirilmiş nəzarət-informasiya şəbəkəsinin təkmilləşdirilmişdir. Qaz sayğacı G-16</p> <p>QAİİ Tikinti obyektlərində: Flobbos - 5 əd, MVS 205-17 əd 29 sayılı SDÖ qaz ölçü qovşağı: Flobbos - 1 əd, MVS 205 -1 əd; "Daşgil-3" qaz-ölçü qovşağında 1-ədəd qaz MVS-205 R Ə.C.Əmirov adına NQÇİ-də "Ələt" qaz ölçü qovşağı: Flobbos - 1 əd, MVS 205-1 əd Qaz sayğacı G-400</p>				
11	<p>"Bahar" yatağının yeraltı qaz anbarı kimi istifadə olunması istiqamətində işlərin aparılması</p>	EN,ARDNŞ	2005-2010	<p>Mövcud yeraltı qaz anbarlarının yenidən qurulması ilə əlaqədar "Bahar" yatağının yeraltı qaz anbarı kimi istifadə olunması layihəsi dayandırılıb.</p>			İcra olunm ayıb	<p>Mövcud yeraltı qaz anbarlarının yenidən qurulması ilə əlaqədar "Bahar" yatağının yeraltı qaz anbarı kimi istifadə olunması layihəsi dayandırılıb</p>
12	<p>Dənizin 200 metrə qədər dərinliklərində dalğıcı işləriaparmaq üçün "Mobil</p>	EN,ARDNŞ	2005-2008	<p>Dənizin 200 metrə qədər dərinliklərində dalğıcı işləri aparmaq üçün "Mobil dərinlik dalğıcı kompleksi"nin yenidən qurulması-Cənubi Afrika Respublikasında sifariş edilmiş və inşası başa çatdırılmışdır. 2013-cü ilin mart ayında Bakıya</p>	İcra olunub			

	dərinlik dalğıc kompleksi"nin yenidən qurulması			gətirilmişdir.				
13	Dəniz nəqliyyatı xidmətinin keyfiyyətinin yüksəldilməsi məqsədi ilə "Xəzərdənizneft donanma" İdarəsinin gəmilərinin modernləşdirilməsi və müasir gəmilərlə təchiz edilməsi	EN,ARDNŞ, AXDG	2005-2015	<p>Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 22 oktyabr 2013-cü il tarixli 6 nömrəli sərəncamı (Sərəncam) ilə Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi və ARDNŞ-nin Xəzər Dəniz Neft Donanması ləğv edilmiş və onların əsasında "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti yaradılmışdır.</p> <p>Əvvəlki illər (2006-2008) ərzində sərnişin gəmilərinin tikilməsi üçün texniki layihə, yedək katerləri, kiçik yedək gəmiləri, xidmət katerlərinin layihələndirilməsi üçün Texniki tapşırıqlar hazırlanıb, lakin gəmilərin tikintisinə başlanılmamışdır.</p> <p>Xəzər Dəniz Neft Donanması gəmilərinin əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi:</p> <ul style="list-style-type: none"> -40 t-luq 2 gəmi təmir olunur; -Təchizat gəmiləri –3 gəmi təmir olunub, 3 gəmi təmirdədir; -borudüzən gəmi-1 gəmi təmir olunub; -Yedək gəmiləri-2 gəmi təmir olunub ,1 gəmi təmirdədir; -Sərnişin gəmiləri- 2 gəmi təmir olunub; -mühəndis geoloji gəmiləri-1 gəmi təmir olunub; -Liman təyinatlı gəmilər- 1 gəmi təmir olunub, 1 gəmi təmirdədir; -Yanğınsöndürən gəmilər-2 gəmi təmir 		Qismən icra olunub		Donanmanın yenilənməsi və istismar müddətini başa vurmuş gəmilərin yeniləri ilə əvəz olunması davamlı prosesdir,maliyyə imkanları ilə uzlaşdırılmaqla mərhələli şəkildə aparılır.

			<p>olunub, 2 gəmi təmirdədir;</p> <p>-Kiçik sərnişin gəmiləri-10 gəmi təmir olunub;</p> <p>-Kiçik həcmli katerlər – 20 gəmi təmir olunub;</p> <p>- Ə.Əmirov gəmisində modernləşmə işlərinə başlanılıb və Şirvan-3 gəmisində modernləşmə işləri başa çatdırılıb.</p> <p>2005-2015-ci illər ərzində,yükdaşımaları həyata keçirən AXDG-nin Dəniz Nəqliyyat Donanmasının yeniləndirilməsi istiqamətində aşağıdakı tədbirlər həyata keçirilmişdir:</p> <p>2005-ci il:</p> <p>1 ədəd 13.000 ton dedveytli tanker(Şah İsmayıl Xətai)alınaraq,Xəzərdə istifadəyə verilmişdir.</p> <p>2006-cı il:</p> <p>2 ədəd 13.000 ton dedveytli tanker(Koroğlu və Dədə Qorqud)alınaraq,Xəzərdə istifadəyə verilmişdir.2ədəd 52 vaqon tutumlu bərə gəmi(Akademik Zərifə Əliyeva və Ağdam)alınaraq,Xəzərdə istifadəyə verilmişdir.</p> <p>2008-ci il:</p> <p>1 ədəd 13.000 ton dedvetli tanker(Zəngəzur)alınaraq,Xəzərdə istifadəyə verilmişdir.</p> <p>2009-cu il:</p> <p>1 ədəd 13.000 ton dedvetli tanker(Şuşa)alınaraq,Xəzərdə istifadəyə verilmişdir.</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--

			<p>2012-ci il: 2 ədəd 54 vaqon tutumlu bərə gəmi(Bərdə və Balakən)alınaraq,Xəzərdə istifadəyə verilmişdir.</p> <p>2014-cü il: 1 ədəd tanker 13.000 ton dedveyli tanker(Nəsimi)alınaraq,Xəzərdə istifadəyə verilmişdir.Hər birinin dedveytli 5.500 ton olan 2 ədəd quru yük gəmisi(Üzeyir Hacıbəyli və Nətavan)alınaraq,Xəzərdən kənarında Qara və Aralıq dənizlərində Azərbaycan bayrağı altında istifadəyə verilmişdir.</p> <p>2005-2015-ci illər ərzində,Xəzər dənizində irimiqyaslı neft və qaz layihələrində iştirak edən və qaz layihələrində iştirak edən və geniş çeşidli ixtisaslaşdırılmış ofşor xidmətlər göstərən,AXDG-nin Xəzər Dəniz Neft Donanmasının yeniləndirilməsi istiqamətində aşağıdakı tədbirlər həyata keçirilmişdir.</p> <p>2010-cu il: 1 ədəd neft ilə çirklənmiş və fekal sular yığan gəmi(Bulvar-1)alınaraq,istifadəyə verilmişdir.</p> <p>2011-cu il: Geofiziki işlərin aparılmasında istifadə olunan 3 ədəd yedək kateri(ARYA-140,ARYA-141,ARYA-142)alınaraq istifadəyə verilmişdir.</p> <p>1 ədəd 6 nəfər sənişin tutumlu yedək</p>			
--	--	--	---	--	--	--

			<p>kateri(Qartal)alınaraq,istifadəyə verilmişdir.</p> <p>2013-cü il:</p> <p>1 ədəd 50 ton dartma qüvvəli liman yedək gəmisi(SOCCAR-1)istifadəyə verilmişdir.</p> <p>1 ədəd 40 ton dartma qüvvəli liman yedək gəmisi(Kapitan Ağasiyev)istifadəyə verilmişdir.</p> <p>2014-cü il:</p> <p>Yedekdartma qüvvəsi 210 ton olan 1 ədəd lövbərdaşıyan təchizat yedək gəmisi(Lənkəran)alınaraq,istifadəyə verilmişdir.</p> <p>Yükgötürmə qabiliyyəti 600 ton olan "Qurban Abasov"kran gəminin əsaslı modernizasiyası aparılaraq,istifadəyə verilmişdir.</p> <p>Yükgötürmə qabiliyyəti 400 ton olan 1 ədəd təchizat gəmisi (Sumqayıt) alınaraq, istifadəyə verilmişdir.</p> <p>2015-ci il:</p> <p>Hər birinin sərnişin tutumu 80 nəfər olan 3 ədəd sərnişin gəminin tikintisi işlərinə Bakı Gəmiqayırma Zavoduna başlanılmışdır.1 ədəd gəminin bu ilin sonuna,digər 2 ədəd gəminin isə 2016-cı ildə istismara verilməsi planlaşdırılır.</p> <p>Yuxarıda qeyd olunanlardan əlavə,2014-cü ildə gəmillərin təmiri və modernizasiyası işlərini aparmaq üçün,1 ədəd yeni üzən dok("Neptun")Ziğ Gəmi Təmiri Zavoduna istifadəyə verilmişdir.</p>			
--	--	--	--	--	--	--

				2014-cü ildə,AXDG tərəfindən”Azərbaycan Respublikasında Gəmiçiliyin 2015-2020-ci illərdə inkişafına dair”Dövlət Proqramı layihəsi hazırlanmış və təsdiq olunmaq üçün müvafiq dövlət qurumlarına təqdim edilmişdir.Bu Dövlət Proqramı donanmanın yenilənməsi,modernləşdirilməsi üçün zəruri olan gəmillərin tikintisi və onların maliyyələşmə mənbələri kimi məsələləri əhatə etməklə,bu işləri mərhələli şəkildə həyata keçirməyə imkan verəcəkdir.				
14	Heydər Əliyev adına Bakı Dərin Özüllər Zavodunun texniki-texnoloji bazasının mütərəqqi dünya standartı səviyyəsində modernləşdirilməsi	EN,ARDNŞ		SOCAR-ın 136 sayılı 14.09.2012-ci il tarixli sərəncamı ilə (Əmlakın icarəyə verilməsi haqqında) Bos Shelf MMC-yə icarəyə verilmişdir.				
15.	"Azərneftyağ" Neft Emalı Zavodu üzrə: Avropa standartlarının (EVRO-2005) tələblərinə cavab verən	EN,ARDNŞ	2010-2015	Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodunun modernizasiyası ilə əlaqədar Avropa standartlarının (EVRO-2005) tələblərinə cavab verən dizel və reaktiv mühərrik yanacağıının istehsalı məqsədilə hidrogenlə təmizləmə qurğularının tikintisi nəzərdə tutulmuşdur		Qismən icra olunub		İşlər davam edir

	dizel və reaktiv mühərrik yanacağıının istehsalı məqsədi ilə hidrogenlə təmizlənmə kompleksinin tikilməsi							
		1.4.Neft emalı sahəsində						
		<i>Respublikada yeni Neft-Qaz emalı və Neft-Kimya Kompleksinin yaradılması layihəsi ilə əlaqədar təkliflərin hazırlanması barədə Azərbaycan Respublikası Prezidenti tərəfindən SOCAR-a göstəriş verildikdən sonra, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 14 fevral 2005-ci il tarixli 635</i>						

17	Neft və neft məhsulları tutumlarındakı neft şlamlarının emal edilməsi üçün qurğunun tikilməsi	EN,ARDNŞ	2005	“EKOL Mühəndislik Xidmətləri ”QSC tərəfindən yerinə yetirilib. 2008 – ci ildə Alfa-Laval firmasının neft şlamı emal edən Seyker-Dekantor modul qurğusu, 2011–ci ildə isə Perialisi firmasının neft şlamın ve neft tullantılarının təmizlənməsi üçün modul qurğusu istismara verilmişdir	Tam icra olunub			
18	Heydər Əliyev adına Bakı Neft Emalı Zavodu üzrə: Neftin ilkin emalı üzrə ELOU-AVT-6 qurğusunun istilik mübadiləsi sxeminin təkmilləşdirilməsi, tullantıların zərərsizləşdirilməsi, məhsulların keyfiyyətinin artırılması və itkilərin azaldılması məqsədi ilə modernləşdirilməsi	EN,ARDNŞ	2005-2007	<p>Xam neftin ilkin emalı üzrə 2 №-li istehsalatın 21№-li ED-AVQ-6 qurğusunun sobalarında aparılan təmir zamanı yanma prosesinin effektiv getməsi üçün köhnə tipli odsöndürənlərin müasir tələblərə cavab verən odpüskürənlərlə 2013-cü ildə 72 , 2014-cü ildə iyul ayına qədər isə 26 ədəd əvəz olunmuşdur. İşlər tam yerinə yetirilmişdir.</p> <p>Bu isə yanacaq resurslarına qənaət etməklə yanaşı ekoloji durumunun yaxşılaşmasına böyük önəm verir. Qurğudan atmosfərə atılan əsas zərərli tullantılar hündürlüyü olan mütəşəkkil mənbələrdən sobaların tüstü borüsundan, əmtəə parkının çənlərinin və qeyri-mütəşəkkil aparat həyətindən ayrılır. Qoruyucu klapanların qəza vəziyyətində atdıqları tullantılar məşəl təsərrüfatına verilərək ütilləşdirilir.</p> <p>Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodunun modernizasiyası ilə əlaqədar Neftin ilkin emalı üzrə ELOU-AVT-6 qurğusunun istilik mübadiləsi sxeminin təkmilləşdirilməsi, tullantıların zərərsizləşdirilməsi, məhsulların</p>	Qismən icra olunub		İşlər davam edir	

				keyfiyyətinin artırılması və itkilərin azaldılması və qurğunun məhsuldarlığının 7,5mil. ton/il-ə çatdırılması üzrə baza layihəsi hazırlanır				
19	Propan-propilen qazlarından oksigen tərkibli yüksək oktanlı benzin komponenti diizopropil efirinin alınması qurğusunun tikilməsi	EN,ARDNŞ	2005-2007	Təxirə salınıb				Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodunun modernizasiyası ilə əlaqədar Avropa standartlarının (AVRO-5) tələblərinə cavab verən avtomobil benzinlərini istehsal edəcək daha müasir qurğuların tikintisi nəzərdə tutulduğu üçün bu qurğunun tikintisi öz əhəmiyyətini itirmişdir
20	Dünya standartlarının tələblərinə cavab verən yüksək oktanlı benzinlərin istehsalı məqsədi ilə	EN,ARDNŞ	2006-2007	Təxirə salınıb				Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodunun modernizasiyası ilə əlaqədar Avropa standartlarının (AVRO-5)

	butan-butilen qazlarının alkiləşdirilməsi qurğusunun tikilməsi							tələblərinə cavab verən avtomobil benzinlərinin istehsalı üçün daha müasir qurğuların tikintisi nəzərdə tutulduğu üçün bu qurğunun tikintisi öz əhəmiyyətini itirmişdir.
21	“Azərbaycan Qaz Emalı Zavodu” («AQEZ») ASC üzrə: Qazın emal dərinliyini artırmaq məqsədilə propanla soyutma sisteminin tətbiq edilməsi	EN,“AQEZ”A SC	2005-2008	Maliyyə vəsaitlərinin məhdudluğu səbəbindən bu layihənin icrası müəyyən müddətə təxirə salındı. Hazırda SOCAR baş ofisinin Rusiya Federasiyasının “НИПИгазпереработка” ASC ilə bağladığı 0060 №-li 2015-ci il tarixli müqaviləyə əsasən Qaz emalı zavodunun yenidənqurulması üçün texniki iqtisadi əsaslandırması işləri yerinə yetirilir			İcra olunm ayıb	Hesabatın nəticələri əsasında müvafiq qərarlar qəbul olunacaqdır
22	Quru qazın təhvil, ölçü qovşaqlarının və istehsalat sahələrində avtomatik nəzarət-ölçü sisteminin	EN,“AQEZ”A SC	2005-2008	Ölçü qovşağının tikilməsi yerinə yetirilib “Neftqazəlmətdəqiqatlayihə” institutunun hazırladığı “Qaz emalı zavodunun qazdan benzin ayıran texnoloji qurğularında, qeyri-sabit qaz benzinin fraksiyalaşdırma və qaz kondensatının emalı qurğusunda NÖCvəA sistemləri üçün AİS-in yenidən qurulması” (sifariş №10539. 2011il)layihə-smeta sənədlərinə əsasən işin yerinə		Qismən icra olunub		SOCAR-ın “Neftqazəlmətdəqiqatlayihə” İnstitutunun hazırladığı “Qaz emalı zavodunun qazdan benzin ayıran texnoloji

	müvafiq olaraq tikilməsi və yenidən qurulması			yetirilməsinə 2015 ildən başlanılıb və 2017-ci ildə başa çatdırılacaq.				qurğu-larında, qeyri-sabit qaz benzinin fraksiyalaşdırma və qaz kondensatının emalı qurğusunda NÖC və A sistemləri üçün AIS-in yenidən qurulması” (sifariş №10539 2011il) layihə-smeta sənədlərinə əsasən işin yerinə yetirilməsinə 2015 ildən başlanılıb və 2017-ci ildə başa çatdırılması gözlənilir.
23	Qazın emal dərinliyini artırmaq məqsədi ilə emal gücü 2,5 mlrd.kub.m/il olan müasir tipli qaz emalı qurğusunun tikintisi	EN,"AQEZ"A SC	2008-2010	Hazırda SOCAR baş ofisinin Rusiya Federasiyasının “НИПИгазпереработка” ASC ilə bağladığı 0060 №-li 2015-ci il tarixli müqaviləyə əsasən Qaz emalı zavodunun yenidənqurulması üçün texniki iqtisadi əsaslandırması işləri yerinə yetirilir			İcra olunm ayıb	Hesabatın nəticələri əsasında müvafiq qərarlar qəbul olunacaqdır

24	İstehsalın fasiləsiz və səmərəli iş rejimini təmin etmək məqsədi ilə emal və əmtəə parkı qurğuların,suyun dövretmə və zavodun elektrik təchizatı sistemlərinin modernləşdirilməsi	EN,ARDNŞ	2005-2015	Qazın emalı qurğularında və əmtəə parkı sahəsində nasos aqreqatı avadanlıqlarının modernləşdirilməsi 2014-2015-ci illərdə yerinə yetirilib; Zavodun elektrik təchizatının yenidən qurulması 2008-ci ildə başa çatdırılıb. 2010-cu ildən 2014-cü ilə qədər 61 ədəd 6 kV yağ açarları müasir tipli vakuum açarları ilə əvəz olunub.	Tam icra olunub			
25	Dənizdə insan həyatının mühafizəsi üzrə trening(məşq) mərkəzinin yaradılması	EN,ARDNŞ	2005-2007	DİHMÜTM SOCAR-ın 17.05.2007-ci il tarixli 93 sayılı əmri ilə yaradılmışdır. DİHMÜTM SOCAR-ın 30.06.2011-ci il tarixli 92 sayılı əmri ilə SOCAR-ın strukturunda yeni yaradılmış TTSİ-nin birbaşa təbəçiliyinə verilmişdir. DİHMÜTM-də İMO-nun "Dənizçilərin hazırlanması, (onlara sertifikatlar (diplomlar) verilməklə) və növbə çəkmə"yə dair Beynəlxalq Konvensiyasının (STCW-78), Model kursların, "Dəniz neft-qaz qurğularının heyətlərinin hazırlanmasına dair Tövsiyyə" adlı Qətnaməsinin (Qətnamə A.891 (21)) tələblərinə uyğun kursların tədrisi və təlimlərin təşkili həyata keçirilir. Tədris və təlimlər dalğıcı; üzgüçülük; dənizdə sağ qalma uğrunda mübarizə; yanğınlı mübarizə istiqamətləri üzrə həyata keçirilir.	Tam icra olunub			
26.	İstehsalat	EN,ETSN,AR	Mütəmadi	Hesabat dövründə SOCAR-ın idarə və		Qismən		"Tullantı

<p>sahələrində əsas çirkləndirici tullantıların alternativ utilizasiya üsullarının işlənməsi və tətbiqi</p>	<p>DNŞ, ABOEMDA</p>		<p>müəssisələrində formalaşan qazma şlamlarının və digər istehsalat tullantılarının Ətraf mühitin mühafizəsi qanunvericiliyinin tələblərinə uyğun olaraq, SOCAR-ın Tullantı Mərkəzində (TM) yerləşdirilməsi həyata keçirilmişdir. Aparılan neft-qaz əməliyyatları zamanı formalaşan tullantıların Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə və beynəlxalq standartların tələblərinə uyğun olaraq, utilizasiyası məqsədilə yuxarıda sözügedən Tullantı Mərkəzinin genişləndirilməsi layihəsi həyata keçirilir. Tullantı Mərkəzinin layihəsinə dair Texniki-İqtisadi Əsaslandırma sənədi hazırlanmışdır. Belə ki, Texniki-İqtisadi Əsaslandırma (TİƏ) sənədinin hazırlanması üzrə SOCAR tərəfindən elan edilmiş tenderdə "M-İ LLC" şirkəti 2009-cu ildə qalib gəlmiş və 2011-ci ildə TİƏ sənədinin hazırlanması həmin şirkət tərəfindən həyata keçirilmişdir. Texniki-İqtisadi Əsaslandırma sənədinin hazırlanması Layihəsi Azərbaycan Respublikasının İstehsalat və məişət tullantıları haqqında qanununun tələblərinə, SOCAR-ın Ekoloji Siyasət sənədi və Tullantıların İdarə Olunması Planına əsasən həyata keçirilmişdir. SOCAR tərəfindən təsdiq olunmuş 13.01.2014-cü il tarixli layihə tapşırığı əsasında Neftqazəlməhdqıqatlayihə İnstitutu tərəfindən Tullantı Mərkəzinin genişləndirilməsi (birinci buraxılış kompleksi) obyektinin layihə-smeta sənədləri hazırlanmışdır. TM-nin Genişləndirilməsi layihəsi üzrə</p>	<p>icra olunub</p>		<p>Mərkəzinin Genişləndirilməsi Layihəsi"nin icrası Buraxılış Komplekslərinə bölünmüş və birinci buraxılışın 2016-cı ilin sentyabr ayında tamamlanması nəzərdə tutulur.</p>
--	---------------------	--	--	--------------------	--	---

			<p>quraşdırılacaq qurğu və avadanlıqların, texniki-iqtisadi göstəricilərinin təyin olunması ilə əlaqədar BP Exploration Ltd və neft-qaz əməliyyatlarını həyata keçirən digər şirkətlərə edilmiş sorğu üzrə 2015-ci ildən başlayaraq, 10 il ərzində formalaşacaq tullantıların növü, texniki vəziyyəti və proqnozlaşdırılan həcmi barədə məlumatlar toplanılmışdır. Layihə üzrə tullantıların müvafiq standartların tələblərinə uyğun yerləşdirilməsi məqsədilə həcmi $V=50000$ m³ olan 4 ədəd yeraltı tutum qazılmışdır. Həmçinin bu tutumların oturmaqlarının üfüqi və yamaqlarının 45 dərəcə bucaq altında hamarlanması və bərkidilməsi işləri yerinə yetirilmişdir.</p> <p>Tullantı Mərkəzinin Genişləndirilməsi layihəsi üzrə aşağıdakı qurğu və avadanlıqların quraşdırılması işləri həyata keçiriləcəkdir:</p> <ul style="list-style-type: none">• Neft şlamı emalı qurğusu - Trikanter (separatorla birgə)• Qazma şlamının emal qurğusu ("VacuDry" qurğusu)• Press qurğusu (nazik təbəqəli metalların sıxılması üçün)• Doğrayıcı qurğu (şreyder)• Şin doğrayan qurğu• Lüminessent lampa və elektron şüa borularının utilizasiya qurğusu• Elektrik kabellərinin izolyasiyasının çıxarılması qurğusu• Yük maşınlarının çəkilməsi üçün 80 tonluq yer tərəzisi• Tullantıların yandırılması sobası• Press qurğusu (kağız üçün)• Sənaye çirkab sularının				
--	--	--	---	--	--	--	--

			<p>təmizlənməsi qurğusu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bioloji su təmizləyici qurğu <p>Tullantı Mərkəzində qazma şlamlarının emalı üçün nəzərdə tutulmuş 2 (iki) ədəd "VacuDry" qurğusunun alınması ilə əlaqədar SOCAR-la Almaniyanın "ECON Industries GmbH" şirkəti ilə arasında müvafiq müqavilə imzalanmış, hazırda sözügedən layihənin icrası istiqamətində işlər davam etdirilir.</p>				
			<p>Nəqliyyat vasitələrindən atmosfərə atılmalara nəzarət</p> <p>SOCAR-ın balansında olan nəqliyyat vasitələrindən atmosfer havasına atılan emissiyaların daim nəzarətdə saxlanması məqsədilə hesabat dövründə SOCAR-ın Ekoloji Ölçmə Məntəqələri tərəfindən avtomobillərin ekoloji müayinələri həyata keçirilmişdir. Bu ekoloji müayinələr zamanı müasir cihaz və avadanlıqlar vasitəsilə avtomobillərdən atılan emissiyaların tərkibi təyin edilmiş, normaya uyğun olan avtomobillərə ekoloji nişanlar verilmişdir. Bildirmək istəyirik ki, müasir avadanlıqlarla təmin olunmuş Ekoloji Ölçmə Mərkəzləri tərəfindən vaxtaşırı olaraq, ekoloji müayinələrin keçirilməsi, nəqliyyat vasitələrində aşkar olunan nasazlıqların aradan qaldırılması və "Avro-4" standartına uyğunluğu ilə əlaqədar profilaktik tədbirlərin görülməsi nəticəsində atmosfərə atılan zərərli qazların miqdarı kifayət qədər azalmışdır. Məlum olduğu kimi, Nazirlər Kabinetinin 14 yanvar 2014-cü il tarixli 2 nömrəli qərarına əsasən Azərbaycan Respublikasının ərazisində dövriyyəyə</p>	Tam icra olunub			

			<p>buraxılan (idxal və Azərbaycan Respublikasında istehsal edilən) avtonəqliyyat vasitələrindən atmosfer havasına atılan zərərli maddələr üzrə 2014-cü ilin aprel ayının 1-dən “Avro-4” standartının ekoloji normaları tətbiq edilir. Bununla əlaqədar olaraq, nəqliyyat vasitələrindən atılan zərərli qazların miqdarının “Avro-4” standartının normalarına uyğun ölçülməsi SOCAR-ın Ekologiya İdarəsi tərəfindən hazırlanmış müvafiq təlimatlar əsasında həyata keçirilir.</p> <p>Ekoloji Ölçmə Mərkəzi yarandığı tarixdən indiyə qədər SOCAR-ın balansında olan avtomobillərdə aparılmış ekoloji müayinənin sayı aşağıdakı kimidir (illər üzrə):</p> <p>2009-cu il – 2085 ədəd; 2010-cu il 5479 ədəd; 2011-ci il – 6113 ədəd; 2012-ci il 5204 ədəd; 2013-cü il 6065 ədəd; 2014-cü il – 4601 ədəd; 2015-ci il 4073 ədəd;</p> <p>“NAMA” layihəsi</p> <p>2015-ci ildə Qlobal Ekoloji Fond tərəfindən maliyyələşdirilən “Azərbaycanın yanacaq istehlakı sektorunda karbon emissiyasının azaldılmasını təmin edən Milli Fəaliyyətlər Planı (NAMA) layihəsi” üzrə SOCAR və BMT-nin İnkişaf Proqramı arasında müqavilə imzalanmışdır.</p> <p>Lay sularının idarəedilməsi</p> <p>2015-ci ildə Suraxanı Neft yatağının kontrakt sahəsində formalaşan lay sularının və H. Əliyev adına Neft Emalı Zavodunda formalaşan istehslat sularının Xəzər dənizinə atılma həddinə qədər təmizlənməsi məqsədilə Almaniyanın</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--

				<p>“AWAS” şirkəti tərəfindən pilot layihə həyata keçirilmiş və müsbət nəticələr əldə edilmişdir. Bundan başqa, “SOCAR-Foster Viler Mühəndislik Xidmətləri” tərəfindən “Suraxanı Oyl” ƏŞ, “Balaxanı Oyl” ƏŞ və “AzGerneft” MMC-nin istehsalat ərazilərində lay sularının qapalı sistemdə təmizlənməsi layihəsi üzrə Texniki İqtisadi Əsaslandırma sənədi hazırlanmışdır.</p>				
	ETSN:	Mütemadi		<p>İstehsalat sahələrində yaranan əsas çirkləndirici tullantıların utilizasiyası məqsədilə müasir standartlara uyğun “Təhlükəli tullantıların idarə olunması üzrə Milli Mərkəz” (Təhlükəli tullantılar poliqonu) yaradılmışdır. Ümumilikdə 376.5 min m³ təhlükəli tullantı, o cümlədən 122,7 min m³ civə tərkibli toksiki tullantı poliqona daşınaraq zərərsizləşdirilmiş və hazırda da bu işlər davam etdirilir. 2012-ci ilin dekabr ayından başlayaraq Balaxanı məişət tullantılarının yandırılması zavodunda əmələ gələn təhlükəli tüstü külü sözügedən poliqona daşınaraq zərərsizləşdirilir. Statistik məlumatlara görə yanacaq-enerji kompleksinə aid müəssisələrdə hesabat müddətində ümumilikdə 911,8 min ton təhlükəli tullantı əmələ gəlmişdir ki, bundan 39,4 min tonu müəssisələrdə təkrar istifadə edilmiş, 291,5 min tonu zərərsizləşdirilmişdir.</p> <p>BMT-nin “Davamlı üzvi çirkləndiricilər haqqında” Stokholm Konvensiyasının tələblərinə əsasən Təhlükəli tullantılar poliqonunda quraşdırılmış emal qurğusunda 3 ton PXB tərkibli işlənmiş</p>	Tam icra olunub			

			<p>yağ regenerasiya olunaraq "Azərişiq" ASC-yə qaytarılmışdır.</p> <p>Bu istiqamətdə qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı ətraf mühitə ziyan vuran sənaye müəssisələrinə nəzarətin gücləndirilməsi tədbirlərini əhatə edən "Təhlükəli tullantıların, o cümlədən işlənmiş yağ, avtomobil şinləri və akkumulyatorların idarə olunması sisteminin təkmilləşdirilməsi ilə əlaqədar Tədbirlər Planı"nın layihəsi hazırlanaraq Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmiş, hazırda müvafiq qurumlarla razılaşdırılma mərhələsindədir.</p>				
	ABOEMDA:	Mütəmadi	<p>"Alternativ və bərpa olunan enerji ehtiyatlarının inkişafı (biokütlə tullantılarından kogenerativ enerji istehsalı)" layihəsi çərçivəsində Asiya İnkişaf Bankının Texniki Yardımı əsasında həyata keçirilən "Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Ehtiyatlarının İnkişafı (Ağcabədi və Oğuz rayonlarında biokütlədən kogenerativ enerji istehsalı)" layihəsi üzrə Texniki İqtisadi Əsaslandırmanın (TİƏ) aralıq hesabatı hazırlanmışdır.</p> <p>Gəncə şəhərində tikiləcək bərk məişət tullantıları poliqonunda tullantılardan bioqazın alınması zavodunun tikintisi ilə bağlı müvafiq nazirliklərin, yerli icra hakimiyyəti orqanlarının və Almaniyanın KFW İnkişaf Bankının nümayəndələri ilə danışıqlar aparılmışdır. Layihənin həyata keçirilməsi istiqamətində işlər davam</p>		Qismən icra olunub		İşlər etdirilir davam

			<p>etdirilir.</p> <p>Şəki rayonunda heyvandarlıq komplekslərində əldə olunan biokütlə hesabına bioqaz qurğusunun quraşdırılması üçün məlumatlar toplanır;</p> <p>Samux rayonunda inşa olunan Aqroenerji Yaşayış Kompleksində (AEYK) tikiləcək ümumi qoyuluş gücü 8 MVt olan Bioqaz stansiyası layihəsinin texniki-iqtisadi əsaslandırılması hazırlanır.</p> <p>BMT-nin İnkişaf Proqramı və Azərbaycan Respublikasının Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən Azərbaycanda dayanıqlı enerjinin inkişafına dəstək layihəsi çərçivəsində Siyəzən quşçuluq fermasında külək, günəş və biokütlə enerji mənbələri üzrə pilot layihə planları və ilkin texniki iqtisadi əsaslandırılma hesabatı hazırlanmışdır (2012). Layihənin toyuq peyininin utilizasiyası və ondan enerji, istilik və biokömür alınması komponentinin realizasiyası üzrə Azərbaycan-Avstriya dövlətlərarası sosial-iqtisadi komissiyanın fəaliyyəti çərçivəsində Avstriya Texnologiya İnstitutu ilə əməkdaşlıq edilir.</p> <p>Naxçıvan Muxtar Respublikasında, Neftçala, Oğuz, Gədəbəy və Balakən rayonlarında tikiləcək hibrid tipli elektrik və istilik stansiyalarında bioqaz qurğularının quraşdırılması nəzərdə tutulur. Hazırda layihələrin texniki-iqtisadi əsaslandırılmalarının hazırlanması davam</p>				
--	--	--	---	--	--	--	--

				<p>etdirilir.</p> <p>Dövlət Agentliyi Hövsan Aerasiya Stansiyasında tullantı sularının təmizlənməsi zamanı alınan lilin enerji məqsədli istifadəsi ilə bağlı işlər görür. Hazırda layihə üzrə mənbənin enerji potensialı hesablanır, maliyyə qurumları və şirkətlərlə investisiyaların cəlb olunması, yeni texnologiyaların tətbiq olunması üçün müvafiq danışıqlar aparılır.</p>				
27.	<p>Abşeron yarımadasında neft-qaz istehsalı nəticəsində yaranmış gölməçələrin və çirklənmiş ərazilərin bərpası tədbirlərinin həyata keçirilməsi</p>	EN,ETSN,ARDNŞ	Mütəmadi	<p>Ekoloji monitorinq tədqiqatlarının nəticələrinə əsasən SOCAR-ın fəaliyyət sahələri üzrə çirklənmiş, rekultivasiya edilmiş və yaşıllıq ərazilərinin təyin edilmiş koordinatları əsasında Coğrafi İnformasiya Sistemində (CİS) 739 elektron xəritə-sxəmlər işlənmişdir. 2006-2015-ci illər ərzində SOCAR-ın idarə və müəssisələri, BM və ƏŞ-ləri üzrə ETSN ilə razılaşdırılmış rekultivasiya texnologiyalarının tətbiqi ilə 1540 ha neft və neft məhsulları ilə çirklənmiş ərazilər gələcək istifadə təyinatına uyğun olaraq, təmizlənmişdir.</p>		Qismən icra olunub		Bu tədbirlər hal-hazırda da davam etdirilir.
28	<p>"Azəri", "Çıraq", "Günəşli" və "Şahdəniz" yataqlarından hasil olunan və "Səngəçal" terminalından sonra yüksək təzyiqli qazın</p>	EN,ARDNŞ,"Azəriqaz"QSC	2005-2008	<p>İcra olunub. Ölkə daxilində yerli təbii qazın hasilat həcminin və nəticədə qaz kəmərlərində işçi təzyiqinin artmasını nəzərə almaqla 2004–2007-ci illərdə və 2008-ci ilin birinci yarımilliyində "Azəri – Çıraq – Günəşli" və "Şahdəniz" yüksək təzyiqli və böyük həcmli təbii qazın ölkənin qaznəqletmə sisteminə qəbulu üçün ümumi uzunluğu 104,3 km olan 5 ədəd qaz kəməri çəkilmiş, müvafiq ölçü və tənzimləyici qurğularla tikilmiş və</p>	Tam icra olunub			

	qəbulu, nəqli və paylanması üçün işlərin icrası			istismara verilmişdir				
29	<p>Naxçıvan Muxtar Respublikasının qaz təchizatının bərpası, o c. Azərbaycan (Astara)-İran sərhədində İrana qazın təhvili məntəqəsində yeni kompressor stansiyasının, laboratoriyanın, ölçü qovşağının tikintisi, rabitə sisteminin qurulması</p> <p>Araz çayının keçməklə,530 mm-lik”Culfa-Naxçıvan”yüksek təzyiqli maqistral qaz kəmərinin</p>	<p>“Azəriqaz”AS C</p> <p>“Azəriqaz”AS C,Naxçıvan MR-in Nazirlər Kabineti</p>		<p>Naxçıvan MR qaz təminatının bərpası işləri tam həcmdə yerinə yetirilib, proqramda nəzərdə tutulmuş bütün iş və tədbirlər həyata keçirilib.</p> <p>Naxçıvan MR-nın qaz təsərrüfatının istismarı ilə məşğul olan təşkilat SOCAR-ın təbəçiliyindən çıxarılıb.</p>	Tam icra olunub			

<p>tikintisi Culfada qazın qəbulu məntəqisində,ö lçü qovşağının,qazı n keyfiyyətinə nəzarət laboratoriyasını n,operator binasının tikintisi və rabitə sisteminin qurulması</p>	<p>“Azəriqaz”AS C</p>							
<p>Naxçıvan şəhərinin qazpaylayıcı şəbəkəsinin yenidən qurulması</p>	<p>“Azəriqaz”Qv an MR-in Nazirlər Kabineti</p>							
<p>Naxçıvan MR-in rayon mərkəzlərinin qazpaylayıcı sistemlərinin bərpası</p>	<p>“Azəriqaz”AS C,Naxçıvan MR-in Nazirlər Kabineti</p>							

		2. Qaz təchizatı sahəsində						
30.	Azərbaycan Respublikasının qazla təmin edilməyən rayon mərkəzlərinin qaz təchizatının bərpası	EN,"Azəriqaz"QSC,yerli icra hakimiyyətləri	2005-2008	<p>Azərbaycan Respublikası regionlarının qaz təminatının yaxşılaşdırılması, qazla təmin olunmayan rayonların qazlaşdırılması tədbirləri həyata keçirilib. Azərbaycan Respublikasının qazla təmin edilməyən rayon mərkəzlərinin qaz təchizatının bərpası ilə bağlımışlı, Beyləqan, Ağdam, Fizuli, Lerik, Yardımlı, Ağcəbədi rayonlarına qaz verilib ki, nəticə olaraq ölkənin bütün regionlarına (işğal olunmuş bölgələr istisna olmaqla) təbii qaz verilir. Naxçıvan MR qaz təminatının bərpası işləri tam həcmdə yerinə yetirilib, proqramda nəzərdə tutulmuş bütün iş və tədbirlər həyata keçirilib.</p> <p>2009-2015-ci illərdə 611420 yeni əhali abunəçilərinə, 803 yaşayış məntəqəsinə təbii qaz verilmiş, 32033.5 km yeni qaz xətti çəkilmiş, 8438.5 km qaz xətti əsaslı təmir olunmuşdur.</p> <p>Qazla təmin olunan əhali abunəçilərin sayğac təminatı əsasən başa çatdırılıb.</p>	Tam icra olunub			

				Respublikada 01.01.2015-ci il tarixə 1710004 əhali abonentı, 01.07.2015-ci il tarixə isə 1743899 əhali abonentı qaz təchizatı şəbəkəsinə qoşulmuşdur. Bu abunəçilərin sayğac təminatı 99.99 % təşkil edir.				
31.	Bakı, Gəncə, Sumqayıt şəhərlərində çoxmərtəbəli binaların şaxtalarından keçən qaz borularının təhlükəsiz yerlərə çıxarılması	“Azəriqaz” AS C, Bakı, Gəncə, Sumqayıt icra hakimiyyətləri		Bakı, Gəncə, Sumqayıt şəhərlərində çoxmərtəbəli binaları şaxtalarından keçən qaz borular təhlükəsiz yerlərə çıxarılması tam başa çatdırılmışdır. Bundan əlavə Respublikanın digər şəhər və qəsəbələrində yaşayış binalarında mətbəxlərdən keçən dik qaz borularının kənara çıxarılması vacibdir	Tam icra olunub			
32.	“Astara - Qazıməmməd” qaz kəmərinin bərpası	EN, “Azəriqaz” QSC	2005-2008	“Astara-Qazıməmməd” D1200mm-lik magistral qaz kəməri 1970-ci ildə tikilib istismara verilmişdir. Qeyd olunan qaz kəmərinə hal-hazırda işçi təzyiq 15 - 16 atmosfer saxlanılmaqla cənub istiqamətində yerləşən Biləsuvar, Masallı, Cəlilabad, Lənkəran, Astara, Lerik, Yardımlı rayonlarına və Naxçıvan Muxtar Respublikasının təbii qazla təchiz edilməsi məqsədilə İran İslam Respublikasına qaz nəql edilir və mövcud tələbat tam təmin olunur. 2011-ci ildə "Astara - Qazıməmməd" 1220 mm-lik magistral qaz kəmərinin	Tam icra olunub			

				Biləsuvar rayonu ərazisində "Araz" çayının yeni məcrasına düşən hissəsinin yerinin dəyişdirilməsi işləri aparılıb və 6.7 km qaz kəməri yenidən qurulub.				
33.	"Qaradağ" və "Qalmaz" qaz anbarlarının aktiv qaz tutumunun 3,0 mlrd.kub.m-ə qədər çatdırılması üçün kompleks işlərin yerinə yetirilməsi	EN,"Azəriqaz"QSC	2005-2010	Həyata keçirilmiş tədbirlərin nəticəsində YQA-da yığılan aktiv təbii qazın həcmi yanacaq-enerji balansına müvafiq 1400 mln.m ³ -ə çatdırılıb. Anbarların aktiv qaz tutumunun 3,0 mlrd.m ³ -ə çatdırılması istiqamətində işlər davam etdirilir.	Tam icra olunub			
34.	Azərbaycan DRES-in və Şirvan DRES-in yanacaq təchizatının etibarlılığının artırılması məqsədi ilə magistral qaz kəmərlərinin və nəzarət ölçü qovşaqlarının tikilməsi	EN,"Azəriqaz"QSC,"Azərenerji"ASC	2005-2006	"Azərbaycan" İES və "Şirvan" İES-in qaz təchizatı sahəsində müasir nəzarət-ölçü vasitələri istismar olunur. (Neft Şirkətinin Rabitə və İnformasiya Texnologiyaları İdarəsi tərəfindən 2010-cu ildən etibarən qaz paylayıcı məntəqələrdən stansiyalara verilən qaz yanacağı barədə məlumatlar internet vasitəsilə "Azərenerji" ASC-yə və stansiyalara çatdırılır). Bu obyektlərin ölçü sistemi quraşdırılıb. Qış mövsümündə Az.DRES və Şirvan DRES-lərin tələbatına uyğun olaraq və təsdiq olunmuş yanacaq-enerji balansına müvafiq həcmdə maksimal sutkalıq qaz verilir.	Tam icra olunub			
35.	Sumqayıt İEM-in yenidən qurulması ilə	EN,"Azəriqaz"QSC,"Azərenerji"ASC	2005-2006	Tikintisinə 2005-ci ildən başlanmış "Digah-Sumqayıt" magistral qaz kəməri və nəzarət-ölçü qovşağı üzrə işlər	Tam icra olunub			

	əlaqədar "Digah- Sumqayıt" magistral qaz kəmərinin və nəzarət-ölçü qovşağının tikilməsi			23.11.2007-ci ildə başa çatdırılmış və xəttə qaz verilmişdir. Sumqayıt İEM mövcud tələbatına müvafiq təbii qazla fasiləsiz təmin olunur.				
36.	Nəzarət-ölçü sistemlərinin və qaz paylayıcılarının xüsusi proqram təminatı, avadanlıqlar və rabitə kanalları vasitəsi ilə vahid, çevik nəzarət sistemə bağlanması və bunun əsasında ölkənin avtomatlaşdırılmış Mərkəzi Dispetçer İdarəsinin yaradılması	EN,"Azəriqaz" "QSC	2005-2007	Hacıqabul Magistral Qaz Kəmərləri Sahəsi-Qaradağ Qaz-paylayıcı stansiya arasında optik xətt bərpa edilmiş, ölçü qovşaqlarında nəzarət-ölçü cihazlarından məlumatların alınması və rabitə xəttləri vasitəsilə operator otaqlarına və dispetçer mərkəzinə ötürülməsi təmin edilmişdir. Abşeron yarımadasında qaz təchizatı şəbəkəsinin modernizasiyası və texniki xidmətin təkmilləşdirilməsi layihəsinin Almaniyanın EON Ruhrgaz şirkəti tərəfindən Texniki-iqtisadi əsaslandırılması hazırlanır. Bu layihəyə digər tədbirlərlə bərabər, nəzarət-ölçü sistemlərinin və qaz paylayıcının, xüsusi proqram təminatı, avadanlıqlar və rabitə kanalları vasitəsilə vahid, çevik nəzarət sistemə bağlanması və bunun əsasında avtomatlaşdırılmış müasir dispetçer mərkəzinin yaradılması daxil olacaq. "Qaradağ Qaz Paylayıcı Stansiyasının avtomatik idarəetmə sistemi, yanğın və qaz sızmadan mühafizə, video müşahidə sisteminin quraşdırılması" məqsədi ilə tərtib olunmuş texniki tapşırıq təsdiq olunaraq SOCAR-ın "Neftqazəlmittədqiqat-layihə" institutuna icra üçün göndərilmişdir. "Totalqaz Industrie" şirkətinin Buzovna		Qismən icra olunub		Böyük həcmdə vəsait tələb olduğundan, vəsait çatışmamazlığı səbəbənindən qismən icra olunmuşdur

			<p>QPS-də pilot layihə kimi nəzərdə tutduğu tam avtomatlaşdırılmış tənzimləyici qurğu (Blok-boks) quraşdırılaraq istismara verilmişdir.</p> <p>Sənqəçal Baş Qurğuları Şahdəniz 90/55 qurğusunda Avtomatik İdarəetmə Sisteminin qurulması məqsədi ilə “Texnoqaz MMC”, “Emerson” və “Honeywell” şirkətləri ilə görüşərək texniki müzakirələr aparılmışdır və həmin şirkətlər arasında tender keçirilmişdir.</p> <p>Siyəzən KS-nin avtomatik idarəetmə sisteminin yeni və müasir standartlara cavab verən bir sistemlə əvəz olunması istiqamətində işlər apararaq texniki tapşırıq hazırlanıb “ELPRO” və “GE General Electric” şirkətlərinə təqdim olunmuşdur.</p> <p>“Azəriqaz” İB, inzibati binası və ərazisi, Anbar təsərrüfatı idarəsi və ərazisi, Səngəçal Baş qurğuları sahəsi və ərazisi, Hacıqabul MQKS-in inzibati binası və ərazisi, Astara inzibati binası və ərazisi, Siyəzən Kompresor Stansiyasının ərazisində “Video müşahidə və video qeydetmə sisteminin quraşdırılması” üçün texniki şərtlər və layihə tapşırığı şöbə tərəfindən tərtib olunmuşdur və icraya göndərilmişdir. Hacıqabul Kompresor stansiyasının avtomatik idarəetmə sisteminin yenidən qurulması obyektinin layihəsi hazırlanmışdır. Tikinti işlərinin başlanması üçün hazırlıqlar gedir. Qaradağ QPS-Digah QPS arası fibro optik xəttə nasazlıqların aradan qaldırılması üzrə təmir-bərpa işləri davam edir. Digah QPS – Şimal DRES arası fibro optik xəttə nasazlıqların</p>			
--	--	--	--	--	--	--

				aradan qaldırılması üzrə təmir-bərpa işləri davam edir. Hacıqabul MQKS-nin Qalmaz YQA, 47-ci km-də keçən təbii qazın cari parametrləri haqqında informasiya "online" rejimində dispetçer otağına ötürülməsi təmin edilmişdir. "Azəriqaz" İB-nin balansına verilmiş Şirvanovka və Astara Dövlətlərarası Ölçü Qovşaqlarının dispetçer məntəqələrindən informasiyanın ötürülməsi üçün kommunikasiya xətlərinin və avadanlıqların monitorinqi keçirilmiş və mövcud olan nasazlıq və problemlər aradan qaldırılmışdır.				
37.	Əhali abunəçilərinin mənzillərində qaz sayğaclarının quraşdırılması	"Azəriqaz"QSC	2005-2010	Qazla təmin olunan əhali abunəçilərin sayğac təminatı əsasən başa çatdırılıb. Respublikada 01.01.2016-cı il tarixə 1811309 əhali abonentı qaz təchizatı şəbəkəsinə qoşulmuşdur. Bu abunəçilərin sayğac təminatı 100 % təşkil edir. 2009-2015-ci illərdə əhali abunəçilərində 1891335 qaz sayğacı quraşdırılmış və əvəz olunmuşdur (o cümlədən 971874 ədəd "smart-kart" tipli qaz sayğacı). 2015-ci ildə əhali abunəçilərində 197172 ədəd qaz sayğacı quraşdırılmış və əvəz olunmuşdur (o cümlədən 90866 ədəd "smart-kart" tipli qaz sayğacı).	Tam icra olunub			
38.	Sumqayıtda gücü 400-500 MVt olan müasir elektrik stansiyasının inşası	EN,"Azərenerji"ASC	2005-2007	19 noyabr 2009-cu il tarixində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən elektrik stansiyası istismara verilmişdir.	Tam icra olunub			
39.	"Şimal DRES" MMC-də gücü 400 MVt olan 2-	EN,"Azərenerji"ASC	2005-2008	Turbin binasında metal konstruksiyanın quraşdırılması işləri aparılır. İstilik izolyasiya işləri görülür. Qaz və buxar		Qismən icra		Tikinti işləri davam edir.

	ci enerji blokunun tikintisi (tikinti meydançasının hazırlanması)			turbinlərinin əsas və köməkçi avadanlıqlarının quraşdırma işləri aparılır. Aparıcı kanalda torpaq işləri, d/beton plitələrinin və su tutucu bandın quraşdırılması işləri davam edir. Turbin binasında boru xəttlərinin quraşdırılması işləri aparılır. Nasosxana binasının şərq qreferin metal konstruksiya yuvaların xüsusi beton məhlulu ilə doldurulması işləri görülür.		olunub		
40.	"Azərbaycan DRES" MMC-nin 1-8-ci bloklarının yenidən qurulması	EN,"Azərenerji"ASC	2005-2008	İstilik elektrik stansiyasının 1-8-ci bloklarının yenidənqurulması başa çatdırılmışdır. Proqramda nəzərdə tutulmuş işlər başa çatdırılmışdır.	Tam icra olunub			
41.	Mingəçevir SES-in yenidən qurulmasının başa çatdırılması	EN,"Azərenerji"ASC	2005-2007	1 sayılı hidrogeneratorun rotoru yığılıb, daxili əlaqə kabelləri atılıb,mərkəzləşdirilib və işçi yerinə qoyulub. 3 sayılı hidrogeneratorun kontakt həlqələri quraşdırılıb, təsirlənmə və əyləc sistemlərinin kabellərinin quraşdırılması davam edir. 220 kV APQ ilə 1saylı transformator arasındakı dayaqda izolyatorlar yenisi ilə əvəz olunmuşdur.	Qismən icra olunub		Yenidənqurma işləri davam edir.	
		3. Elektroenergetika sektoru						
		3.1. Elektrik stansiyalarının inşası, yenidən						

		qurulması və əsaslı təmiri						
42.	Şirvan şəhərində gücü 800-900 MVt olan elektrik stansiyasının inşası	EN,"Azərenerji"ASC	2007-2009 2010-2011	780 MVt "Cənub" ES-nın təməli 2007-ci il dekabrın 24-də qoyulmuşdur. 2013-cü ilin 1 iyul tarixində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən 780 MVt gücündə "Cənub" elektrik stansiyası işə salınmışdır və istismara verilmişdir.	Tam icra olunub			
43.	380 MVt-lıq Tovuz SES-in inşasının səmərəliliyinin öyrənilməsi	EN,İSN,"Azərenerji"ASC	2007	Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 28 yanvar 2010-cu il tarixli 19s nömrəli sərəncam ilə dövlət büdcəsinə dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu üçün nəzərdə tutulmuş vəsait hesabına 400MVt-lıq Tovuz SES-in layihə-smeta sənədlərinin hazırlanması və tikintisi ilə bağlı "Azərenerji"ASC-yə müvafiq vəsait ayrılmışdır. Eyni zamanda,ötən müddət ərzində Tovuz SES-in inşasının səmərəliliyinin öyrənilməsi ilə bağlı müvafiq sifarişçi təşkilatlardan İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyinə heç bir sənəd daxil olmamışdır.	Tam icra olunub			Yenidənqurma işləri davam edir.
44.	Səngəçaldə müasir tipli istilik elektrik stansiyasının inşasının səmərəliliyinin öyrənilməsi	EN,İSN,"Azərenerji"ASC	2007	Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin müvafiq sərəncamları ilə 2007-2008-ci illərdə dövlət büdcəsində dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu üçün nəzərdə tutulmuş vəsaitlər hesabına Səngəçaldə müasir tipli İstilik Elektrik Stansiyasının inşası ilə bağlı "Azərenerji"ASC-yə müvafiq vəsait ayrılmışdır.Eyni zamanda,24 dekabr 2008-ci il tarixində Azərbaycan Respublikası Prezidentinin iştiraki ilə Bakı	Tam icra olunub			

				şəhərinin və Abşeron yarımadasının enerji təhlükəsizliyinə mühüm rol oynayan meqavatlıq "Səngəçal" elektrik stansiyasının açılışı olmuşdur.				
45.	Şəmkirdə Hidroakkumulyasiya Elektrik Stansiyasının inşasının səmərəliliyinin öyrənilməsi	EN, İİN, "Azərenerji" ASC	2007	Şəmkirdə Hidroakkumulyasiya Elektrik Stansiyasının inşasının səmərəliliyinin öyrənilməsi ilə bağlı müvafiq sifarişçi təşkilatlardan İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyinə heç bir sənəd daxil olmamışdır.	Tam icra olunub			
46.	Azərbaycan DRES-də 9-cu blokun inşasının səmərəliliyinin öyrənilməsi	EN, "Azərenerji" ASC	2005-2007		Tam icra olunub			Azərbaycan İES-də 9-cu blokun inşasının səmərəliliyi araşdırılmışdır və tədqiqatlar nəticəsində onun tikintisinin məqsədə uyğun olmaması müəyyənləşdirilmişdir
47.	Naxçıvan MR-də 100 MVt gücündə istilik elektrik stansiyasının inşasının səmərəliliyinin öyrənilməsi	EN, "Azərenerji" ASC	2006-2007	Naxçıvan MR-da 87 MVt gücündə yeni elektrik stansiyası inşa edilmişdir və 2006-cı ilin 20 dekabr tarixində AR Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən stansiya istismara verilmişdir.	Tam icra olunub			

48.	Naxçıvan MR-də 36 MVt-lıq Ordubad və 4,5 MVt-lıq Vayxır su elektrik stansiyalarının inşası	EN,"Azərenerji" ASC,Naxçıvan MR-in Nazirlər Kabineti	2005-2009 2005-2006	36 MVt-lıq Ordubad su elektrik stansiyası Energetika Agentliyi tərəfindən inşa edilmişdir və 2006-cı ilin 20 dekabr tarixində AR Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən istismara verilmişdir.	Tam icra olunub			
49.	Naxçıvan MR-da mövcud istilik elektrik stansiyasının maye yanacaqdan qaz yanacağına keçirilməklə işə qoşulması	EN,"Azərenerji" ASC,Naxçıvan MR-in Nazirlər Kabineti	2005-2006	Elektrik stansiyasının yenidən qurulması 2006-cı ildə yerinə yetirilmişdir. 20 dekabr 2006-cı ilin tarixində AR Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən stansiya istismara verilmişdir.	Tam icra olunub			
50.	Dərbənd (RF) və Yaşma (AR) arasında 330kv-luq ikinci xəttin və 330/110/10 kv-luq "Xaçmaz" y/s-nin inşa edilməsi	EN,"Azərenerji" ASC	2005-2007	Gücü 2x180 MVA 330/110/10 kV-luq Xaçmaz YS-nin inşası və onun mövcud 110-330 kV-luq elektrik ötürücü xətləri ilə birləşdirilməsi Layihəsi İslam İnkişaf Bankı tərəfindən maliyyələşdirilmişdir. Yarımstansiya 2009-cu ildə istismara verilmişdir. 330 kV-luq 2-ci "Yaşma - Dərbənd" elektrik ötürücü xəttinin çəkilməsi Azərbaycan Respublikası və Rusiya Federasiyası arasında 2020-ci il müddətinə iqtisadi əməkdaşlıq Proqramının həyata keçirilməsi üzrə tədbirlər Planı "nın layihəsinə bu tədbir daxil edilmişdir.	Tam icra olunub			
51	İran İslam Respublikasının enerji sistemi ilə enerji	EN,"Azərenerji" ASC	2005-2006	Layihənin icrası üçün İranın Eksport İnkişaf Bankı ilə kreditin ayrılması üzrə maliyyə müqaviləsi imzalanmışdır. Baş podratçı İranın "Sunir" şirkətidir. Layihə	Tam icra olunub			

	mübadiləsinin artırılması məqsədi ilə “İmişli” y/s-nin 330 kv hissəsinin yenidən qurulması və 2-ci “İmişli-Parsabad” 330 kv-luq EVX-nin tikintisi			çərçivəsində 107 km 330 kV-luq və 230 km 220 kV-luq HX-ləri tikilib istismara verilmişdir. Yeni 220 kV-luq “Salyan” YS tikilmişdir və “Masallı” YS-da yenidənqurma işləri aparılmışdır. Layihə 2010-cu ildə başa çatdırılmışdır. 330 kV-luq İmişli yarımstansiyasının 330 kV-luq Açıq paylayıcı quruluşunun genişləndirilməsi başa çatdırılmışdır. Uzunluğu 25 km 330 kV-luq 2-ci “İmişli - Parsabad” EVX tikilmişdir. HX-dəOptik kəbellər asılmışdır. Proqramda nəzərdə tutulmuş işlər başa çatdırılmışdır.				
52.	330 kv-luq “Azərbaycan DRES-İmişli”, 330 kv-luq «Şirvan-İmişli» EVX-larının tikintisi	EN, “Azərenerji” ASC	2005-2007	«Azərbaycan» İES ilə “İmişli” yarımstansiyası arasında 330 kV-luq EVX-nin və 330 kV-luq Goranboy paylayıcı məntəqəsinin (PM) tikintisi üçün Almaniyanın KfW bankı ilə imzalanmış kredit sazişi 7 dekabr 2007-ci ildə təsdiqlənmişdir. Texniki-İqtisadi Əsaslandırma hazırlanmışdır. Məsləhətçi Almaniyanın Decon/Fichtner konsorsiumudur. Tender əsasında Çinin “CNEEC” şirkəti Baş podratçı seçilmişdir. 330 kV-luq Goranboy PM-də tikinti-quraşdırma işləri aparılır. Ümumi uzunluğu 168,5 km 330 kV-luq “Goranboy PM - İmişli YS” hava xəttinin tikintisi başa çatdırılmışdır. 330 kV-luq 82 km uzunluğunda “Şirvan İES - İmişli” elektrik verilişi xəttinin tikintisi başa çatdırılmışdır.	Tam icra olunub			
53.	Şirvan DRES-	EN, “Azərenerji”	2005-2006	2010-cu il 29 aprel tarixində AR	Tam			

	Salyanarasında 220 kv-luq EVX-nin inşası və gücü 200 Mvt olan bir transformatorlu “Salyan” yarımstansiyasının inşası və 110 kv-luq EVX-lərlə birləşdirilməsi	ASC		Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən gücü 2x125 MVA Salyan yarımstansiyası və yüksəkgerginlikli HX-ləri istifadəyə verilmişdir. 110 kV-luq ikinci Salyan HX-nin YS-ya giriş-çıxışı məqsədi ilə 3,8 km 110 kV-luq HX-ti çəkilmişdir. Uzunluğu 48,5 km 220 kV-luq “Şirvan İES - Salyan” EVX-nin tikintisi başa çatdırılmışdır.	icra olunub			
54.	220 kv-luq “Salyan-Masallı”, “Masallı-Astara” elektrik verilişi xətlərinin inşası, 220 kv-luq «Masallı» y/s-nin yenidən qurulması	EN, “Azərenerji” ASC	2005-2006	220 kV-luq Masallı yarımstansiyasının genişləndirilməsi üzrə tikinti-quraşdırma işləri başa çatdırılmışdır. Uzunluğu 107 km 220 kV-luq “Salyan - Masallı” EVX inşa edilmişdir. 220kV-luq “Masallı-Astara” HX-də 126 ədəd dayaq yığılıb quraşdırılmışdır. Tikinti-quraşdırma işləri başa çatdırılmışdır.	Tam icra olunub			
55.	“Naxçıvan - Culfa” 110 kV-luq EVX-ya birləşdirməklə “Araz” SES-dən 110 kV-luq EVX hissəsinin tikintisi	EN, “Azərenerji” ASC	2005	“Araz” SES-dən 110 kV-luq “Naxçıvan - Culfa” EVX-yə birləşdirilməklə 5 km uzunluğunda 110 kV-luq EVX Naxçıvan MR Dövlət Energetika Agentliyi tərəfindən tikilmişdir.	Tam icra olunub			
56.	Elektrikötürücü sistemlərin reabilitasiyası və Milli	EN, “Azərenerji” ASC	2005-2007	Almaniyanın KfW bankı ilə 6 fevral 2003-cü ildə imzalanmış kredit müqaviləsi əsasında maliyyələşdirilən “Elektrik	Tam			

	Dispetçer Mərkəzinin yenidənqurulması			Enerjisinin Ötürülməsi-2” Reabilitasiya Proqramı üzrə yenidənqurma işləri 330 kV-luq Yaşma, İmişli yarımstansiyalarda başa çatmışdır. Bu Proqram çərçivəsində Milli Dispetçer Mərkəzində “SCADA” adlanan idarəetmə sisteminin 1-ci mərhələsi başa çatdırılmışdır və Yeni Milli Dispetçer Mərkəzi 2008-ci ildə istifadəyə verilmişdir.	icra olunub			
57.	Şirvan DRES və Yaşma yarımstansiyası arasında 330 kV-luq 4-cü Şirvan EVX-nin 500/330/220 kV-luq Abşeron yarımstansiyasına girişi-çixışının inşası, 330 kV-luq paylayıcı sistemin yenidənqurulması	EN, “Azərenerji” ASC	2005-2006	330 kV-luq “4-cü Şirvan” EVX-nin 500 kV-luq “Abşeron” YS-na girişi-çixışı məqsədi ilə 500 kV-luq Abşeron yarımstansiyasında 330 kV-luq APQ genişləndirilmiş, 19,8 km ikidövrəli 330 kV-luq HX-ti çəkilmişdir. Proqramla nəzərdə tutulmuş işlər başa çatdırılmışdır.	Tam icra olunub			
58.	220/110/10 kV-luq “Böyükşor” y/s-nin, 220/110/10 kV-luq “Şəki” y/s-nin tikintisi və onun mövcud 110-35 kV-luq EVX-ya birləşdirilməsi	EN, “Azərenerji” ASC	2005-2008	Şəki rayonunda 2006-cı il 14 oktyabr tarixində AR Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən 87 MVt gücündə elektrik stansiyası istismara verilmişdir. Stansiyanın tikintisi ilə əlaqədar 220/110/10 kV-luq Şəki yarımstansiyasının tikintisi texniki və iqtisadi cəhətdən məqsədəuyğun hesab edilməmişdir. Gücü 2x250 MVA 220/110/10 kV-luq “Böyükşor” YS-nin tikintisi			İcra olunmayıb	Şəki rayonunda 2006-cı il 14 oktyabr tarixində AR Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən 87 MVt gücündə elektrik stansiyası istismara

	tikintisi			tamamlanmışdır.				verilmişdir. Stansiyanın tikintisi ilə əlaqədar 220/110/10 kV-luq Şəki yarımstansiyasının tikintisi texniki və iqtisadi cəhətdən məqsədəuyğun hesab edilməmişdir. Gücü 2x250 MVA 220/110/10 kV-luq "Böyükşor" YS-nin tikintisi tamamlanmışdır
59.	"Şimal" DRES-dən "Hövsan", "Böyükşor"- "Sənaye qovşağı" y/s arasında ikidövrəli 220 kV-luq EVX-nin tikintisi	EN,"Azərenerji" ASC	2005-2007	220 kV-luq "Zabrat" YS-nin və "Hövsan YS - Şimal ES - Zabrat YS - Sənaye Qovşağı YS" EVX-lərin tikintisi bir layihə kimi nəzərdə tutulub. 220 kV-luq gücü 2x125 MVA "Zabrat" YS-nin tikintisi başa çatdırılmışdır. Ümumi uzunluğu 95,0 km 220 kV-luq ikidövrəli "Şimal ES – Zabrat YS - S.Qovşağı YS və "Şimal ES – Hövsan YS" HX tikilmişdir. "Şimal" ES-da gücü 400 MVt 2-ci buxar-qaz qurğusu tikilib istismara verilənə kimi göstərilən hava xətləri "S.Qovşağı YS, Sumqayıt ES – Zabrat YS – Hövsan YS" sxemi üzrə işə qoşulmuşdur.	Tam icra olunub			
60.	330/110 kV-luq "Gəncə", 220/110/10 kV-	EN,"Azərenerji" ASC	2005-2006	330 kV-luq İmişli yarımstansiyasının avtotransformatoru 3-cü AT kimi 330/110 kV-luq "Gəncə" yarımstansiyasında	Tam icra olunub			

	luq “Xırdalan” və “Ağsu”, 110/35/6 kV-luq “Binəqədi”, “Zabrat” və “Əhmədli” yarımstansiyasında mövcud transformatorların daha güclüləri ilə əvəz edilməsi			quraşdırılmışdır. 220/110/10 kV-luq Xırdalan yarımstansiyasında 2x240 MVA qrup avtotransformatorların 2x250 MVA gücündə avtotransformatorlar ilə əvəz edilməsi işləri başa çatdırılmışdır. 220 kV-luq Ağsu yarımstansiyasında 63 MVA gücündə qüsurlu avtotransformator yeni eyni güclü ilə əvəz olunmuşdur. 110 kV-luq Binəqədi yarımstansiyasında 2 ədəd 40 MVA gücündə transformator 2 ədəd 63 MVA gücündə transformator ilə, 110 kV-luq Zabrat yarımstansiyasında 40 MVA gücündə transformator 63 MVA gücündə transformator ilə əvəz olunmuşdur. 110 kV-luq Əhmədli yarımstansiyasında 40 MVA gücündə 3-cü transformator quraşdırılmışdır. Proqramda nəzərdə tutulmuş işlər başa çatdırılmışdır.				
61	Naxçıvan MR-nin yüksək gərginlikli elektrik şəbəkəsinin yenidən qurulması və tikintisi üzrə tədbirlərin həyata keçirilməsi	EN, “Azərenerji” ASC	2005-2006	Naxçıvan MR Dövlət Energetika Agentliyinin səlahiyyətindədir.				
62.	Bakı şəhərinin mövcud 110,35, 10, 6, 0,4 kV-luq şəbəkələrin yenidən qurulması, yeni	EN, aidiyyəti təşkilatları cəlb etməklə, “Aərişiq” ASC	2005-2015	220 kV-luq “Müşfiq” YS-nin yenidən qurulması çərçivəsində 2 ədəd 200 MVA gücündə avtotransformator 2 ədəd gücü 250 MVA olan avtotransformator ilə əvəz edilmiş, 3-cü 200 MVA AT normal sxema ilə işə qoşulmuşdur. 110 kV APQ-nin yenidən	Tam icra olunub			

	<p>y/s-ların, EVX-lərin tikintisi, onların yüksək gərginlikli elektrik şəbəkələri ilə əlaqələndirilməsi üzrə zəruri tədbirlərin hazırlanıb həyata keçirilməsi</p>		<p>qurulması başa çatdırılmış, 220 kV-luq APQ-nin yenidən qurulması işlərinə başlanmışdır. 220 kV-luq 2 dövrəli uzunluğu 12,2 km 3-cü "Qala" HX-nin tikintisi başa çatdırılmışdır. 220 kV-luq 1,2-ci Hövsan HX-nin istismara yararsız 6,8 km hissəsi yenidən qurulmuşdur. Yeni gücü 26 MVA 110 kV-luq "Binə"YS-sı tikilib istismara verilmişdir. 110 kV-luq "205 sayılı" yarımstansiyada 31,5MVA gücündə qüsurlu transformator təmir edilərək sxemə qoşulmuşdur,110/35/6 kV-luq "Qala" yarımstansiyasında2x40 MVA transformatorlar 2 x75 MVA transformatorlarla əvəz edilərək sxema qoşulmuşdur. 110/20/6 kV-luq Ramanı YS-da 3x10 MVA qrup transformator 1 ədəd yeni63 MVA transformatorla əvəz olunmuşdur. 110 kV-luq Zabrat YS-da 6 ədəd 10 kV-luq ifrat gərginlik məhdudlaşdırıcısı və 1 dəst reaktor quraşdırılmışdır. 110 kV-luq "Dübəndi"YS-da 31,5 MVA 40 MVA ilə əvəz edilmişdir.YS-nın 110 kV APQ-də bütün yağ açarları eleqaz açarlarla əvəz edilmiş, köhnə ayırıcılar yeniləri ilə əvəz olunmuş, yeni tutum tipli gərginlik transformatorları, OPN-lər quraşdırılmışdır. 500 kV-luq 2-ci "Abşeron" HX-nin 4,6 km və 1-ci "Abşeron" HX-nin 1,2 km hissəsi sürüşmə zonasından kənara çıxarılmqla yenidən qurulmuşdur. 220 kV-luq "Müşfiq" YS-nın genişləndirilməsi üzrə 220 kV-luq qabaritdə ikidövrəli 2x38,8 km "Sənqəcal ES - Müşfiq ES" HX tikilmişdir.Uzunluğu 23,5 km 220 kV-luq 3,4 "Abşeron" HX-nin ikidövrəli variantda</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--

			<p>tikintisi başa çatdırılmışdır. 220 kV-luq "Xirdalan" YS-da sonuncu 3x80 MVA qrup avtotransformatorlar 250 MVA avtotransformatorla əvəz edilmiş, bütün 220-110 kV-luq elektrik avadanlıqları müasir avadanlıqlarla əvəz edilərək, yarımstansiya tam yenidən qurulmuşdur. Yeni gücü 2x63 MVA yeraltı 110 kV-luq "227 sayılı" YS-ya tikilib istismara verilmişdir. 110 kV-luq "Zığ", "205 sayılı", "8 km", "Ramanı", "Əhmədli" "Zabrat", 220 kV-luq "Hovsan" və "Səngəçal" YS-larda köhnə yağ açarlarının eleqaz açarlarla əvəz etməklə YS-ların yenidən qurulması başa çatdırılmışdır. Yenidənqurma işləri digər YS-larda davam etdirilir. 500 kV-luq "Abşeron" YS-da 3-cü 400 MVA AT-nin quraşdırılması, YS-nın 330 kV-luq APQ-nin yenidən qurulması layihəsi üzrə tikinti işləri tamamlanmışdır. 220 kV-luq Səngəçal yarımstansiyasında 63 MVA gücündə 2 ədəd avtotransformator 125 MVA gücündə 2 ədəd avtotransformatorla dəyişdirilmişdir. Paytaxtın elektrik təchizatının yaxşılaşdırılması üçün gücü 2x80 MVA ikinci yeraltı "Bayıl" YS tikilmişdir. 110 kV-luq "Dübəndi", 1,4,5-ci "Şimal", 1, 2-ci "Qala", 3-cü "Ramanı", 3-cü "Maştağa" hava xətləri yenidən qurulmuşdur. 110 kV-luq 2,3 "Əhmədli" və 2-ci "Suraxanı"-5-ci "Ramana" hx-lərinin 1,5 km hissəsi yenidən qurulmuşdur. 1-ci "Əhmədli", 1-ci "Zığ" hx-lərinin 1-27saylı dayaqararası hissəsi yenidən qurulmuşdur. 500 kV-luq 2-ci Abşeron və 330 kV-luq 1-ci Abşeron hava xətlərinin 1218 ədəd dayağının "U" şəkilli boltları dəyişdirilərək yenidən qurulmuşdur. 220</p>			
--	--	--	--	--	--	--

				<p>kV-luq "Səngəçal" YS-da 125 MVA AT - 200 MVA ilə, 110 kV-luq "Putu" YS-da 40 MVA transformator 63 MVA ilə əvəz olunmuşdur.220 kV-luq gücü 2x125 MVA "Zabrat" YS-nın tikintisi başa çatdırılmışdır. Ümumi uzunluğu 95,0 km 220 kV-luq ikidövrəli "S.Qovşağı YS, Sumqayıt ES – Zabrat YS – Hövsan YS" hava xətti tikilmişdir.</p> <p>Gücü 2x250 MVA 220/110/10 kV-luq "Böyükşor" YS-nın tikintisi tamamlanmışdır.</p> <p>28 ədəd 110kV-luq y\st tikilib və yenidən qurulub</p> <p>75 ədəd 35kV-luq y\st tikilib və yenidən qurulub</p> <p>241,8 km 110kV-luq kabel çəkilib</p> <p>21,9 km 110kV-luq h\x çəkilib</p> <p>1968,3 km 35kV-luqkabel çəkilib</p> <p>357,0 km 35 kV-luq h\x çəkilib</p> <p>1598 ədəd TMvə KTM tikilib,avadanlıq quraşdırılıb</p> <p>869 ədəd TM təmir olunub</p> <p>9 ədəd PQ quraşdırılıb</p> <p>3393,7 km 6;10kV-luq kabel çəkilib</p> <p>1155,1 km 6;10kV-luq h/x çəkilib</p> <p>4316,4 km 0,4kV-luq kabel çəkilib</p> <p>837,9 km 0,4 kV-luq h/x çəkilib</p> <p>13049,9 km ÖİN çəkilib</p>				
63.	Sumqayıt şəhərinin və Quba, Xaçmaz, Qusar, Şabran, Siyəzən,	EN,"Azərenerji" ASC,"Azərişiq" ASC və digər aidiyyəti təşkilatları	2005-2015	<p>Rayonların elektrik enerjisi təchizatının yaxşılaşdırılması üçün:</p> <p>330 kV- luq 360 MVA gücündə Xaçmaz yarımstansiyası, 2006-cı il 7 dekabr tarixində AR Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən gücü 87 MVt "Xaçmaz"</p>		Qismən icra olunub		İşlər davam etdirilir

	<p>Qobustan rayonlarının elektrik enerjisi təchizatının yaxşılaşdırılması üzrə müvafiq tədbirlərin hazırlanıb həyata keçirilməsi</p>			<p>və2009-cu il 18 sentyabr tarixində gücü 105 MVT “Şahdağ” ES-lar istismara verilmişdir, 110 kV-luq “135 saylı” yarımstansiyada 31,5 MVA gücündə transformator 40 MVA-lıq ilə əvəz edilmişdir. 35 kV-luq “Şamaxı-Mərzə” HX-nin sürüşmə zonasına düşən 3,6 km hissəsi tam yenidən qurulmuşdur.</p> <p>Sumqayıt şəhərində yeni ən müasir avadanlıqlarla təchiz edilmiş gücü 3x63 MVA “Sumqayıt-3” və ümumi gücü 100 MVA olan 110 kV-luq “Kimyaçılar” YS-lar tikilib istismara verilmişdir. “Sumqayıt-2” YS-da 1ədəd 40 MVA tr-tor 80 MVA ilə əvəzedilmişdir. Gücü 2x25 MVA “Masazır” YS tikilib işismara verilmişdir.</p> <p>110 kV-luq “Quba”, “Siyəzən”, “135 saylı”, “Xaçmaz”, “Xudat”, 220 kV-luq “Sənaye Qovşağı” YS-larında yenidənqurma işlərinə başlanılmışdır.220 kV-luq “Sənaye Qovşağı” YS-da bütün yağ açarları eleqaz açarlarla əvəz olunmuş, “Quba” YS-da 2 ədəd, “Xudat” YS-da 1 ədəd, “Xaçmaz” YS-da 9 ədəd, “Siyəzən” YS-da 5 ədəd, “Qusar” YS-da 2 ədəd, “135 saylı” YS-da 3 ədəd 110kV-luq yağ açarları eleqaz açarları ilə əvəz edilmişdir. Yenidənqurma işləri davam edir.</p> <p>110 kV-luq “Kimyaçılar” YS-da 2-ci 60 MVA transformator 80 MVA ilə, “135 saylı” YS-da 31,5 MVA transformator 40 MVA ilə, “Sitalçay” YS-da 6,3 MVA 16 MVA ilə, “Sulfanol” YS-da 63 MVA və 2-ci 75 MVA 80 MVA ilə, “Xaçmaz” YS-da 16 MVA 25 MVA ilə, “Xudat” YS-da 16 MVA 25 MVA ilə, “Nabran” YS-da 2x2,5 MVA 2x4 MVA ilə, “Quba” YS-da 25</p>				
--	---	--	--	---	--	--	--	--

			<p>MVA 40 MVA ilə əvəz olunmuş, “83 sayılı” YS-da 2-ci 25 MVA transformator quraşdırılmışdır. Qusar rayonunda gücü 3 MVt kiçik SES tikilib istismara verilmişdir.</p> <p>20.12.12-ci il tarixdə Ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin iştirakı ilə “Şahdağ” Qış-Yay Turizm Kompleksinin elektrik təchizatı məqsədilə inşa olunmuş gücü 2x63 MVA 110 kV-luq “Şahdağ” YS-nın açılışı olmuşdur. Yarımstansiyanın elektrik təchizatı məqsədilə ümumi uzunluğu 63,5 km 110 kV-luq 1-ci, 2-ci “Ləzə” hava xətləri tikilmişdir. Uzunluğu 33,2 km 110 kV-luq ikidövrəli “Xaçmaz ES – Şahdağ ES” hava xətti tikilib istismara verilmişdir.</p> <p>330 kV-luq “Yaşma” YS-da 2 dəst 330 kV-luq, 2 dəst 220 kV-luq, 4 dəst 110 kV-luq gərginlik məhdudlaşdırıcısı quraşdırılmışdır. 220 kV-luq “S.Qovşağı” YS-da bütün 220-110 kV-luq yağ açarları eleqaz açarlarla əvəz olunmuşdur. 110 kV-luq “Sumqayıt-3” YS-da 4 ədəd vakuum açarlı yuva quraşdırılmış, “Sumqayıt-2” YS-da 25 ədəd 6-10 kV-luq yağ açarlı yuvalar vakuum açarlı yuvalarla əvəz olunmuşdur. 35 kV-luq “Kimyaçı” YS-da 1 dəst 35 kV-luq, 1 dəst 6 kV-luq “XİF” YS-da 2 dəst 6 kV-luq gərginlik məhdudlaşdırıcısı quraşdırılmışdır. 35 kV-luq “XİF” YS-da 1 ədəd 35 kV-luq, 1 ədəd 6 kV-luq yağ açarı vakuum açarla əvəz olunmuşdur. 35 kV-luq “Mərəzə”, “Hillilli” və “Təklə” YS-ların hər birində 1 dəst gərginlik məhdudlaşdırıcısı quraşdırılmışdır.</p> <p>110 kV-luq “Ceyranbatan” YS-da 2 ədəd</p>			
--	--	--	---	--	--	--

			<p>40 MVA transformator 2 ədəd 63 MVA ilə əvəz olunmaqla, YS-ların gücü artırılmış, yeni 35-6 kV-luq QPQ inşa olunaraq istismara verilmişdir. 110 kV APQ-nin yenidən qurulması işləri başa çatmaq üzrədir.</p> <p>110 kV-luq "Xaçmaz" YS-da 3 ədəd 10 kV-luq yağ açarı vakuüm açarla əvəz olunmuş, 2 dəst 10 kV-luq gərginlik məhdudlaşdırıcısı quraşdırılmışdır. Sxem dəyişikliyi aparılmış, Quba rayonunun 2-ci dövrə elektrik təchizatı "Şahdağ" ES-nın üzərinə köçürülmüşdür. 110 kV-luq "Quba" YS-da 110 kV-luq 2 dəst gərginlik məhdudlaşdırıcısı quraşdırılmışdır.</p> <p>110 kV-luq "Qusar" YS-da 1 dəst 110 kV-luq, 1 dəst 10 kV-luq gərginlik transformatoru yenisi ilə əvəz edilmişdir.</p> <p>110 kV-luq "Siyəzən Broyler" YS-da 2-ci 10 MVA transformator quraşdırılmaqla, YS-nın gücü artırılmışdır. 1 ədəd 110 kV-luq yağ açarı eleqaz açarla əvəz olunmuş, 1 ədəd CT quraşdırılmışdır. 110 kV-luq "Siyəzən" YS-da 2 dəst 110 kV-luq gərginlik məhdudlaşdırıcısı quraşdırılmışdır.</p> <p>Gücü 2x6,3 MVA 35/10 kV-luq "Təngəaltı" YS-nın inşası, 35 kV-luq "Quba YS - Təngəaltı YS" hava xəttinin tikintisi və gücü 2x10 MVA 35/10 kV-luq "Qəçrəş" YS-nın inşası, 35 kV-luq "Quba YS – Qəçrəş YS" hava xəttinin tikintisi layihələri üzrə YS-larda transformator və digər elektrik avadanlıqları quraşdırılmış hava xətlərinin tikinti işləri davam edir.</p> <p>Gücü 2x25 MVA 110/35/10 kV-luq "Ulduz" YS-nın inşası, 110 kV-luq "Ulduz" hava xəttinin tikintisi işləri başa</p>			
--	--	--	--	--	--	--

				<p>çatdırılmışdır. 8 ədəd 35 kV-luq y\st tikilib 145 ədəd KTM quraşdırılıb 110,1 km 35kV-luq kabel çəkilib 137,7 km kV-luq h\x çəkilib 31,6 km 6-10 kV-luq kabel çəkilib 385,9 km 6-10 kV-luqkabel çəkilib 22,6 km 0,4 kV-luq kabel çəkilib 194,6 km 0,4 kV-luq h\x çəkilib 410,4 km ÖİN çəkilib 17428 ədəd dayağ quraşdırılıb</p>				
64.	<p>Gəncə şəhəri və ölkənin qərb bölgəsi rayonlarının enerji təchizatının yaxşılaşdırılması məqsədilə yeni y/s-ların, EVX-lərin tikintisi və yenidən qurulması, mövcud transformatorların daha güclüləri ilə əvəz edilməsi üzrə tədbirlərin görülməsi</p>	<p>EN,"Azərənərji"ASC,"Azər işıq"ASC</p>	2005-2015	<p>Tovuz rayonunda 110 kV-luq "Qovlar", 330 kV-luq Gəncə yarımstansiyasında 17 dəst 110kV-luq hava acarı eleqazacarlaəvəz edilmiş, 13 dəst 110 kV -luq ayrıcı 6,5 km nəzarət kabeli yenisinədəyişdirilmişdir, 330 kV-luq "Ağstafa" YS-da zədəli 125 MVA ATdəyişdirilmişdir, 110 kV-luq "Zəyəm" YS-da 35 kV-luqGədəbəyEVX-nin yağ acarı "1000 AMKP" tipli acar ilə dəyişdirilmişdir. 110 kV-luq "Naftalan" YS-da əlavə gücü 4 MVA transformator quraşdırılmışdır. Goranboy rayonundaməcburi köçkünlərin şəhərciyinin enerji təchizatı üçün 20 MVA gücündə "Xocalı" yarımstansiyası inşa olunmuşdur və 23,7 km uzunluğunda 110 kV-luq 2 dövrəli "Naftalan - Xocalı" EVX çəkilmişdir.Goranboy rayonunda məcburi köçkünlərə salınmış şəhərciyin enerji təchizatının yaxşılaşdırılması üçün qüçü 2x10 MVA 110/10 kV-luq Veyisli YS inşa olunmuş və 110 kV-luq ikidövrəli 46,9 km "CəncəYS-Veyisli YS-Naftalan YS" HX-ti tikilmişdir. Gəncə metallurgiya kompleksi üçün yeni 500 kV-luq 500 MVA gücündə</p>		Qismən icra olunub		İşlər davam etdirilir

				<p>“Samux” və 330 kV-luq 700 MVA gücündə “Alümin zavodu” yarımstansiyalarının, 23 km uzunluğunda 500 kV-luq və 60 km uzunluğunda 330 kV-luq EVX-nin inşası layihəsi üzrə tikinti quraşdırma işləri başa çatdırılmışdır. 09.02.2011-ci il tarixində AR Prezidentinin iştiraki ilə 500 kV-luq “Samux”YS-nın açılışı olmuşdur. 110 kV-luq “Zəyəm” YS-da 2x16 MVA transformatorlar 2x25 MVA ilə, 110 kV-luq “Vevlax”YS-da 40 MVA transformator 63 MVA ilə əvəz edilmişdir. 330 kV-luq “Ağstafa” YS-da 10 ədəd 110 kV, 7 ədəd 330 kV, “Cəncə” YS-da 8 ədəd 110 kV-luq, 8 ədəd 330 kV-luq yağ açarı eleqaz aşarla əvəz olunmuş, YS-larda ümumilikdə 54 ədəd 110 kV-luq cərəyan transformatoru quraşdırılmışdır. 330 kV “Gəncə” YS-da mövcud 125 MVA avtotransformator 250 MVA ilə, “Alabaşlı” YS-da 2x16 MVA transformator 2x25 MVA ilə, “Yenikənd” YS-da 2x2,5 MVA transformator 10 MVA ilə, “Kürəkçay” YS-da 25 MVA transformator 40 MVA ilə əvəz edilmişdir. 500 kV-luq 1-ci “Samux” HX-ti tam təmir olunmuş, uzunluğu 150 km 500 kV-luq “Samux-Qardabani” HX-nin yenidən qurulması başa çatdırılmışdır. Uzunluğu 165,8 km 330 kV-luq “Goranboy PM – İmişli YS” HX tikilmişdir.</p> <p>110 kV-luq “Gəncə-2” YS-da 3 ədəd 110 kV-luq EA və CT quraşdırılmışdır. 110 kV-luq “Gəncə-1” YS-da 7 ədəd 6 kV-luq, “AzKTA” və “Gəncə-3” YS-ların isə hər birində 1 ədəd 10 kV-luq yağ açarı vakuum açarla əvəz olunmuşdur. 110 kV-</p>				
--	--	--	--	---	--	--	--	--

			<p>luq "Melixor" YS-da - 1 dəst, "Maşınqayırma" və "AzKTA" YS-ların hər birində - 2 dəst 110 kV-luq gərginlik məhdudlaşdırıcıları quraşdırılmışdır. 330kV-luq "Ağstafa"YS-da 3-cü Ağstafa hx-də yeni çəpərləyici quraşdırılıb, I SŞ-də ŞA-sı yenisi ilə əvəz olunub. 110 kV-luq "Ağstafa" YS-da - 1 ədəd 35 kV-luq, 2 ədəd 10 kV-luq yağ açarı vakuum açarlarla əvəz olunmuş, 4 dəst 110 kV-luq gərginlik məhdudlaşdırıcısı quraşdırılmışdır. Samux rayonunun 110 kV-luq "İstilik" YS-da 3 ədəd 110 kV-luq yağ açarı eleqaz açarlarla əvəz olunmuşdur.</p> <p>Şəmkir rayonunun 110 kV-luq "Zəyəm" YS-da 2 dəst 110 kV-luq gərginlik məhdudlaşdırıcıları quraşdırılmışdır. 110 "Alabaşlı" YS-da 1 ədəd 10 kV-luq yağ açarı vakuum açarlarla əvəz olunmuşdur. Tovuz 110 kV-luq "Qovlar" YS-da I bölmənin GT yenisi ilə əvəz olunmuş, 1 ədəd 10 kV-luq yağ açarı vakuum açarlarla əvəz olunmuş, 1 dəst 110 kV-luq gərginlik məhdudlaşdırıcısı quraşdırılmışdır. 110kV-luq "Daşkəsən" YS-da 20kV-luq tr-run 110kV-luq I SŞ-də ŞA-sı yenisi ilə əvəz olunub.</p> <p>Gücü 2x4,0 MVA 35/6 kV-luq "Alunit" YS-da tikinti-quraşdırma işləri tamamlanmaq üzrədir.</p> <p>Gücü 2x25 MVA 110/35/10 kV-luq "Gədəbəy" YS-nın tikintisi işləri aparılır.</p> <p>Uzunluğu 48,0 km ikidövrəli 110 kV-luq "Zəyəm YS – Gədəbəy YS" hava xəttinin tikintisi başa çatdırılmışdır.</p> <p>1 ədəd 110 kV-luq y\st tikilib 3 ədəd 35 kV-luq y\st tikilib</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--

				<p>216 ədəd KTM quraşdırılıb 7,9 km 110 kV-luq kabel çəkilib 4,3 km 35 kV-luq kabel çəkilib 91,3 km 35 kV-luq kabel çəkilib 27,9 km 6-10 kV-luq kabel çəkilib 267,0 km 6-10 k V-luq h\X çəkilib 61,6 km 0,4 kV-luq kabel çəkilib 238,8 km 0,4 kV-luq h\X çəkilib 272,1 km ÖİN çəkilib 7028 ədəd dayaq quraşdırılıb</p>				
65.	<p>Ölkənin cənub bölgəsində rayonların enerji təchizatının yaxşılaşdırılması məqsədilə yeni y/s-ların, EVX-lərin tikintisi və yenidən qurulması, mövcud transformatorların daha güclüləri ilə əvəz edilməsi üzrə tədbirlərin görülməsi</p>	<p>EN,"Azər enerji" ASC,"Azər işıq" və digər aidiyyəti təşkilatları cəlb etməklə</p>	2005-2015	<p>2006-cı ilin 3 fevral tarixində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən Astara rayonunda 87 MVt gücündə elektrik stansiyası işə salınmışdır və istismara verilmişdir.</p> <p>Enerjisisteminə istehsal olunan elektrik enerjisinin ötürülməsi üçün 3,2 km uzunluğunda 2 dövrəli 110 kV-luq EVX çəkilmişdir. Lənkəran rayonunda 5,6 MVA gücündə yeni 110/35/10 kV-luq Seperadi yarımstansiyası tikilib istismara verilmişdir. 220 kV-luq Masallı yarımstansiyasında 3 ədəd 220kV-luq ifrat gərginlik məhdudlaşdırıcısı quraşdırılmışdır. 110 kV-luq "Masallı" YS-da 2 ədəd 25 MVA transformator yeni 2 ədəd 40 MVA transformatorla əvəz edilmişdir. 110 kV-luq Astara yarımstansiyasında 10 MVA gücündə transformator 16 MVA gücündə transformator ilə, 15MVA tr-run yağ açarı vakum açarlarla əvəz edilmişdir. 110 kV-luq "Lənkəran-1" YS-da 20 MVA transformatorun 10 kV-luq yağ açarı eleqaz açarlarla əvəz olunmuşdur. 110 kV-luq "Biləsuvar" hava xəttinin yenidən</p>	Tam icra olunub			

			<p>qurulmasına başlanılmış, bununla əlaqədar 16,0 km birdövrəli, 21 km ikidövrəli 110 kV-luq hava xətti çəkilmişdir. TQİ davam etdirilir. 110 kV-luq 1-ci və2-ci Lənkəran EVX-nin 24 ədəd yararsız dayaqları yeniləri ilə əvəz olunmuşdur. 220 kV-luq “Masalı”, 110 kV-luq “Masalı” YS-da köhnə yağ açarlarının eleqaz açarlarla əvəz edilməsi işlərinə başlanılmışdır. İlkin mərhələdə 13 ədəd açar dəyişdirilmişdir.</p> <p>Gücü 16,5 MVt “Lerik” Elektrik Stansiyasının, 35/10kV-luq gücü 2x10 MVA “Lerik” və gücü 2x6,3 MVA “Arus” YS-nın inşası, uzunluğu 55,0 km ikidövrəli 35 kV-luq “Masallı YS-Arus YS-Lerik YS” layihəsi üzrə tikinti işləri başa çatdırılmışdır. 220 kV-luq “Masallı” YS-da 63 MVA AT 125 MVA ilə əvəz edilmişdir. 220 kV-luq “Masallı” YS genişləndirilmiş, 220 kV-luq L=107,0 km “Salyan YS – Masallı YS” hava xətti tikilib istismara verilmişdir.</p> <p>155 ədəd KTM quraşdırılıb 8,8 km 110 kV-luq h\X çəkilib 0,2 km 35 kV-luq kabel çəkilib 118,2 km 35 kV-luq h\X çəkilib 17,6 km 6-10 kV-luq kabel çəkilib 400,5 km 6-10 kV h\X çəkilib 2,4 km 0,4 kV-luq kabel çəkilib 459,2 km 0,4 kV-luq h\X çəkilib 364,8 km ÖİN çəkilib 14 533 ədəd dayaq quraşdırılıb</p>				
		4. Yanacaq-energetika					

		sahəsinin idarə olunması						
66.	Mövcud normativ sənədlərin təkmilləşdirilməsi, yenilərinin hazırlanması və tətbiqi	EN,"Azərən erji"ASC,"Azəriqaz"QSC,"AQEZ"ASC	Mütəmadi	<p>Qaz və energetika sahəsinin fəaliyyətini tənzimləyən aşağıdakı normativ-hüquqi sənədlər işlənib və qüvvəyə minib:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Qaz Təchizatı. Layihələndirmə normaları. Az.DTN 2.13-1. 2009. 2. Magistral boru kəmərləri. Layihələndirmə normaları. Az.DTN 2.9-2.2009. 3. Magistral boru kəmərləri üçün torpaq ayrılması normaları. Az.DTN2.9-1.2009. 4. Qaz sayğaclarının quraşdırılması haqqında Təlimat. 5. Fərdi yaşayış evlərin qazlaşdırılması prosesinin sadələşdirilməsi üçün "bir pəncərə" prinsipinin həyata keçirilməsi haqqında Təlimat. 6. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 12.05.2011-ci il tarixli 80 sayılı qərarı ilə təsdiq edilmiş Qazdan istifadə qaydaları. 7. "Elektroenergetika haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa, "Qaz təchizatı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa və "Su təchizatı və tullantı suları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavələr və dəyişikliklər. 8. AR Səhiyyə Nazirliyinin 04 iyun 2010-cu il tarixli 40 №-li əmr ilə təsdiq edilmiş "İstehsalatda Elektromaqnit sahələrinə olan tələblər" Sanitariya qaydaları və 	Tam icra olunub			

			<p>normativləri</p> <p>9. Elektrik stansiyaları və istilik-mexaniki avadanlığın istismarında təhlükəsizlik texnikası qaydaları</p> <p>10. Enerji sistemlərində elektrik, enerjisinin uçotu haqqında təlimat</p> <p>11. Azərbaycan Respublikasının Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsində təsdiq edilmiş “Elektrik enerjisinin istehsalı, ötürülməsi və paylanması zamanı uçotuna dair nümunəvi təlimat”</p> <p>12. AR Səhiyyə Nazirliyinin 24 noyabr 2010-cu il tarixli 101 nömrəli ilə təsdiq edilmiş “Yaşayış evlərində, ictimai binalarda və tikinti aparılan ərazilərdə 50 Hs tezlikli maqnit sahələrdə olan gigiyena tələbləri”. Sanitar qaydaları və normaları. Bu sənədlərin hazırlanması zərurət yarandıqca davam etdirilir.</p> <p>Həmçinin qeyd etmək lazımdır ki, Elektrik energetikası sahəsinin əsas terminlərinin izahlı lüğətinin 1-ci cildi nəşr olunub, 2-ci cildinin hazırlanması tamamlanmaq üzrədir.</p> <p>Nazirlər Kabinetinin 20 dekabr 2013-cü il tarixli 346 nömrəli Qərarı ilə Avropa Komissiyasının Energetika Sahəsində İslahatlara Dəstək Proqramının benifisiarı.</p>				
	ABOEMDA:		<p>1. “Azərbaycan Respublikasının Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyinin yara-dılması haqqında” Azərbaycan Respublikası</p>	Tam icra olunub			

			<p>Prezi-dentinin 2013-cü il 1 fevral tarixli 810 nömrəli Fərmanı;</p> <p>2. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 1 fevral tarixli 810 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi haqqında Əsasnamə"də dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 28 oktyabr tarixli 14 nömrəli Fərmanı;</p> <p>3. "Enerji resurslarından istifadə haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1996-cı il 17 noyabr tarixli 512 nömrəli Fərmanında dəyişikliklər edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 25 noyabr tarixli 28 nömrəli Fərmanı;</p> <p>4. "Azərbaycan Respublikasının 1997-ci il 26 dekabr tarixli Qanunu ilə təsdiq edilmiş Azərbaycan Respublikası Su Məcəlləsinin tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 13 mart tarixli 685 nömrəli Fərmanında dəyişikliklər edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 25 noyabr tarixli 29 nömrəli Fərmanı;</p> <p>5. "Elektroenergetika haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 13</p>				
--	--	--	---	--	--	--	--

			<p>iyun tarixli 723 nömrəli Fərmanında dəyişikliklər edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 25 noyabr tarixli 30 nömrəli Fərmanı;</p> <p>6. “Azərbaycan Respublikası Prezidentinin bəzi fərmanlarına dəyişikliklər və əlavələr edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2003-ci il 23 oktyabr tarixli 977 nömrəli Fərmanında dəyişikliklər edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 25 noyabr tarixli 31 nömrəli Fərmanı;</p> <p>7. “Azərbaycan Respublikası Sənaye və Energetika Nazirliyinin Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi haqqında Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2009-cu il 10 noyabr tarixli 182 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 25 noyabr tarixli 32 nömrəli Fərmanı;</p> <p>8. Azərbaycan Respublikası Sənaye və Energetika Nazirliyinin Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyinin yaradılması haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2009-cu il 16 iyul tarixli 123 nömrəli Fərmanı;</p> <p>9. “2011-2013-cü illərdə Bakı şəhərinin və onun qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət Proqramı”nın təsdiq</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--

			<p>edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2011-ci il 4 may tarixli 1490 nömrəli Sərəncamı;</p> <p>10. “2014-2016-cı illərdə Bakı şəhərinin və onun qəsəbə-lərinin sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət Proqramı”nın təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-ci il 17 yanvar tarixli 232 nömrəli Sərəncamı;</p> <p>11. “2012-2020-ci illər üçün Azərbaycan Respublikasında alternativ və bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadəyə dair Dövlət Strategiyasının hazırlanması haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2011-ci il 29 dekabr tarixli 1958 nömrəli Sərəncamı;</p> <p>12. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2011-ci il 28 iyun tarixli 1578 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “2008-2015-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında yoxsulluğun azaldılması və davamlı inkişaf Dövlət Proqramı”nın həyata keçirilməsi üzrə Tədbirlər Planı (2011-2015-ci illər)”nda dəyişikliklər edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 25 noyabr tarixli 127 nömrəli Sərəncamı;</p> <p>13. “2008-2015-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında yoxsulluğun azaldılması və davamlı inkişaf Dövlət Proqramı”nın təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2008-ci il 15 sentyabr tarixli 3043 nömrəli Sərəncamında dəyişikliklər edilməsi</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--

			<p>barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 25 noyabr tarixli 126 nömrəli Sərəncamı;</p> <p>14. “Azərbaycan Respublikasının yanacaq-enerji kompleksinin inkişafı (2005-2015-ci illər) üzrə dövlət proqramının təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 14 fevral tarixli 635 nömrəli Sərəncamında dəyişikliklər edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 25 noyabr tarixli 125 nömrəli Sərəncamı;</p> <p>15. "Azərbaycan Respublikasında alternativ və bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə olunması üzrə Dövlət Proqramı"nın təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2004-cü il 21 oktyabr tarixli 462 nömrəli Sərəncamında dəyişikliklər edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 25 noyabr tarixli 124 nömrəli Sərəncamı;</p> <p>16. “Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış” İnkişaf Konsepsiyasının təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 29.12.2012-ci il tarixli 800 nömrəli Fərmanı;</p> <p>17. “Elektroenergetika haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanununun tətbiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 13 iyun tarixli 723 nömrəli Fərmanında dəyişikliklər edilməsi haqqında”</p>				
--	--	--	---	--	--	--	--

			<p>Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-ci il 31 oktyabr tarixli 324 nömrəli Fərmanı;</p> <p>18. "Alternativ və bərpa olunan enerji mənbələri üzrə fəaliyyətə xüsusi icazə verilməsi Qaydaları"nin təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2010-cu il 20 may tarixli 95 nömrəli Qərarı;</p> <p>19. "Avropa Komissiyasının Azərbaycan Respublikasına Energetika sahəsində islahatlara dəstək Proqramı ilə bağlı ayırdığı 13,0 mln. avro məbləğində qrant vəsaitinin Proqramın məqsədlərinə istifadəsi üzrə Tədbirlər Planı"nın təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2009-cu il 16 dekabr tarixli 191 nömrəli Qərarı;</p> <p>20. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2010-cu il 20 may tarixli 95 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Alternativ və bərpa olunan enerji mənbələri üzrə fəaliyyətə xüsusi icazə verilməsi Qaydaları"nda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2013-cü il 29 may tarixli 101 nömrəli Qərarı;</p> <p>21. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2000-ci il 6 dekabr tarixli 216 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Su obyektlərindən hidroenergetika ehtiyacları üçün istifadə Qaydaları"nda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2013-cü</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--

			<p>il 16 avqust tarixli 214 nömrəli Qərarı;</p> <p>22. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2008-ci il 19 dekabr tarixli 277 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Dövlət orqanlarının aparatının (və ya onların fəaliyyətini təmin edən qurumların) və onun bölmələrinin adları"nda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2013-cü il 16 avqust tarixli 215 nömrəli Qərarı;</p> <p>23. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2007-ci il 28 avqust tarixli 136 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "İnzibati orqanların Təsnifatı"nda dəyişikliklər edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2013-cü il 16 avqust tarixli 216 nömrəli Qərarı;</p> <p>24. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2010-cu il 20 may tarixli 95 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Alternativ və bərpa olunan enerji mənbələri üzrə fəaliyyətə xüsusi icazə verilməsi Qaydaları"nda dəyişikliklər edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2013-cü il 16 avqust tarixli 217 nömrəli Qərarı;</p> <p>25. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2011-ci il 24 noyabr tarixli 191 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Elektron xidmət növlərinin Siyahısı"nda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2013-cü il 16 avqust tarixli 219 nömrəli Qərarı;</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--

			<p>26. "Avropa Komissiyasının Azərbaycan Respublikasına Energetika sahəsində islahatlara dəstək Proqramı ilə bağlı ayırdığı 13,0 mln. avro məbləğində qrant vəsaitinin Proqramın məqsədlərinə istifadəsi üzrə Tədbirlər Planı"nın təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2009-cu il 16 dekabr tarixli 191 nömrəli qərarında dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2013-cu il 20 dekabr tarixli 346 nömrəli Qərarı;</p> <p>27. "Energetika sahəsində islahatlara dəstək Proqramının Maliyyələşdirmə Sazişi"nin təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2009-cu il 8 aprel tarixli 67s nömrəli sərəncamında dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2013-cu il 18 dekabr tarixli 370s nömrəli sərəncamı;</p> <p>28. "Azərbaycan Respublikasında ixrac-idxal əməliyyatları üzrə gömrük rüsumlarının dərəcələri haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1998-ci il 22 aprel tarixli 91 nömrəli qərarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2014-cü il 25 aprel tarixli 112 nömrəli Qərarı;</p> <p>29. "Azərbaycan Respublikasının ərazisinə gətirilən, əlavə dəyər vergisindən azad olunan malların siyahısı haqqında" Azərbaycan Respublikası</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--

			<p>Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 31 yanvar tarixli 11 nömrəli qərarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 25 aprel 2014-cü il tarixli 113 nömrəli Qərarı;</p> <p>30. "Beynəlxalq Bərpa Olunan Enerji Agentliyinin Nizamnaməsinin təsdiq edilməsi barədə" 2014-cü il 2 may tarixli Azərbaycan Respublikasının Qanunu; - "Alternativ və bərpa olunan enerji sahəsində əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 1 fevral tarixli 810 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi haqqında Əsasnamə"nin 5.7-ci bəndinə əsasən, Azərbaycan Respublikasının Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyinin təklifini nəzərə alaraq Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti 2015-ci il 29 iyun tarixli 248 nömrəli Qərarı ilə "Azərbaycan Respublikası Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi kollegiyasının tərkibi"ni təsdiq etmişdir; - Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin 2009-cu il 16 dekabr tarixli 191 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Avropa Komissiyasının Azərbaycan Respublikasına Energetika Sahəsində İslahatlara Dəstək Proqramı ilə bağlı</p>				
--	--	--	---	--	--	--	--

				<p>ayırdığı 13,0 mln. avro məbləğində qrant vəsaitinin Proqramın məqsədlərinə istifadəsi üzrə Tədbirlər Planı” çərçivəsində həyata keçirilən 2 sayılı lotun icrası ilə bağlı icraçı təşkilat tərəfindən hazırlanmış 21 adda texniki normativ hüquqi aktların layihələri Dövlət Agentliyi tərəfindən Nazirlər Kabinetinə təqdim olunmuş və Nazirlər Kabinetinin 15 may 2015-ci il 17/1588(8)-21/15 nömrəli dərkənarı ilə rəyin bildirilməsi üçün aidiyyəti dövlət qurumlarına göndərilmişdir. - Alternativ və bərpa olunan enerji və enerji effektivliyi sahəsində dövlət standartlarının və digər normativ-texniki sənədlərin işlənməsi, baxılması, razılaşdırılması və təsdiqə hazırlanmasının təşkili, eləcə də müvafiq sahədə milli standartlaşdırma istiqamətində həyata keçirilən tədbirlərin təkmilləşdirilməsi və səmərəliliyinin artırılması məqsədilə Dövlət Agentliyi tərəfindən “Alternativ və bərpa olunan enerji və Enerji effektivliyi” üzrə Texniki Komitənin yaradılması ilə əlaqədar müvafiq normativ hüquqi sənədlər toplusu hazırlanmış və baxılması üçün Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsinə (SMPDK) təqdim olunmuşdur.</p>				
67.	Yanacaq-enerji resurslarının dəqiq uçotunun	EN,ARDNŞ,” Azərenerji”A SC,”Azəriqaz	Mütəmadi	<p>ARDNŞ-üzrə: Mərkəz nöqtədən qazın sərfiyyat göstəriciləri haqqında məlumatların alınması üçün "Texniki Tapşırıq" hazırlanıb. Hazırda 22 ölçü</p>				Proqramda mütəmadi icra olunması nəzərdə

<p>təmin edilməsi məqsədilə ölçü qovşaqlarının təkmilləşdirilməsi və ölçülərin aparılması üzrə tədbirlərin həyata keçirilməsi</p>	<p>"QSC,"AQEZ "ASC</p>		<p>qovşağında modem sistemi və yeni standartlara uyğun olan təzyiq və təzyiq fərqi impuls xəttləri quraşdırılıb. Bununla bərabər bir elektron sərfölçən cihaz vasitəsilə bir neçə ölçü qovşaqlardan sərfiyyat haqqında məlumatların alınması və "Mərkəz" nöqtəsinə ötürülməsi real iş rejimində təmin edilmişdir. Eyni zamanda ölçülərin dəqiq aparılması üçün istismarda olan sayğaclarla Ştrix-kod işarələri verməklə onların aylıq göstəricilərinin səyyar terminallar vasitəsilə götürülməsinə başlanmış və Bakı ş. Səbayıl rayonunda tətbiq olunur. SOCAR-ın tərkibində bir qurum olaraq "Azəriqaz" İB SAP EREP sistemi ilə fəaliyyət göstərir. 7 Magistral Qaz Kəmərləri Sahəsində və digər təbəci təşkilatlarda lokal kompüter şəbəkələri qurulmuş, SOCAR-ın korporativ kompüter şəbəkəsinə qoşulması təmin edilmişdir.</p> <p>"Azərenerji" ASC üzrə: 01. 04. 2015-ci il tarixinə "Azərenerji"ASC-nin təbəçiliyində olan şəbəkə rayonları üzrə 1537788abonent sayğacları quraşdırılmışdır, o cümlədən Smart kart tipli sayğac 313778 ədəd quraşdırılmışdır - məcburi köçkünlər üzrə 95973 abonent sayğacları quraşdırılmışdır.</p>				<p>tutulmuşdur.</p>
	<p>ABOEMDA:</p>		<p>Azərbaycanda alternativ və bərpa olunan enerji sahəsində uzunmüddətli və səmərəli fəaliyyətin təmin edilməsi, layihələrin planlı şəkildə və regionların enerji tələbatına uyğun həyata keçirilməsi üçün Dövlət Agentliyi tərəfindən Bakı şəhərinin Suraxanı, Pirallahı və Qaradağ</p>		<p>Qismən icra olunub</p>		<p>İşlər davam etdirilir</p>

				<p>rayonlarında, Abşeron, Dağlıq Şirvan, Quba-Xaçmaz, Lənkəran, Gəncə-Qazax, Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonlarında enerji mənbələrinin potensialının müəyyənləşdirilməsi üçün elmi-tədqiqat və layihə-axtəriş işlərinin aparılması davam etdirilmişdir. Müvafiq ərazilər üzrə quraşdırılmış 19 külək və 6 günəş ölçü müşahidə stansiyalarından dövrü məlumatlar topla-naraq məlumat bazasına yerləşdirilmiş və həmin məlumat-lar kadastrların hazırlanmasında istifadə olunmuşdur. Bun-dan başqa 2 ədəd səyyar (daşınan) külək ölçü müşahidə stansiyaları vasitəsi ilə ərazilərdə əlavə tədqiqatlar aparılmışdır.</p>				
68.	<p>Yanacaq - energetika kompleksinin korporativ kompüter-informasiya şəbəkəsinin və mərkəzi məlumat bankının yaradılması üzrə tədbirlərin həyata keçirilməsi</p>	<p>EN,ARDNŞ,"Azərenerji"A SC,"Azəriqaz"QSC,"AQEZ"ASC</p>	<p>2005-2010</p>	<p>ARDNŞ-üzrə: "Azəriqaz" İB-nin Bakı şəhərinin 11 rayonu, regionlarda 56 rayon üzrə qaz istismar sahələrində, 7 Magistral Qaz Kəmərləri Sahəsində və digər təbii təşkilatlarda lokal kompüter şəbəkələri qurulmuş, ARDNŞ-in korporativ kompüter şəbəkəsinə qoşulması təmin edilmişdir. "Azəriqaz"İB-də orta və yüksək təzyiqli qaz kəmərlərinin serverdə elektron məlumat bazasının yaradılması və rayon qaz istismar sahələrində ArcGIS proqramı vasitəsilə məlumatlara baxılması və məlumat mübadiləsi edilməsi üzrə müvafiq işlər görülmüşdür. Avtomatlaşdırılmış Dispetçer Mərkəzinin yaradılması üzrə: -"104 Zəng mərkəzi"nin yaradılması üzrə işlərin görülməsi davam edir;</p>				<p>Proqramda mütəmadi icra olunması nəzərdə tutulmuşdur.</p>

- Səngəçal BQ, Hacıqabul MQKS-in B qovşağından, Hacıqabul KS, Qalmaz YQA 47 km-dən, Astsra ÖQ-da, Mərəzə ÖQ-da nəzarət ölçü cihazlarından məlumatların alınması və "online" rejimində operator otağına ötürülməsi üzrə işlərin görülməsi davam edir.

Qaradağ QPS-Digah QPS arasında optik xəttin bərpası işləri aparılmışdır.

İnzibati binalarında əsaslı təmir işləri aparılan və ya yenidən inşa edilən "Azəriqaz" İB-nin qaz istismar sahələrində, magistral qaz kəmərləri sahəsində və digər təbəci təşkilatlarda yeni lokal kompüter şəbəkələri yaradılmış və ya rekonstruksiya edilmişdir.

ABB NGC 8209 tipli bir ədəd xromatoqraf İTRİ tərəfindən Qaz Emalı Zavodunun çıxışında quraşdırılaraq istismar olunur və 15 (on beş) ədəd xromatoqrafın alınaraq iri həcmli qaz istehlakçıları olan Bakı ES MMC, Bakı İEM MMC, Şəki ES MMC, Xaçmaz ES MMC, Astara ES MMC, Şirvan İES MMC, Azərbaycan İES MMC, Sumqayıt İES MMC, Səngəçal ES, Şimal ES MMC, Şahdağ ES, Qaramusallı, Mərəzə 260 km, Çuxuryurd 43 km, Azadkənd qaz ölçü qovşaqlarında quraşdırılması işləri davam etdirilir.

"Azəriqaz" İB-nin iri həcmli istehlakçıları üçün 22 ədəd müasir ROC-107 elektron tipli sərfölçmə cihazı sifariş olunaraq alınmış və hal-hazırda Dövlət

			<p>yoxlamasından keçirilərək “Bakı ES-1,2”, “Bakı İEM”, “Şimal ES-1,2”, “Sumqayıt ES-1,2”, “Səngəçal ES-1,2” və “Şəki ES” qaz ölçü qovşaqlarında quraşdırılmışdır. Bu işlər davam etdirilir.</p> <p>Qaz ölçü qovşaqlarında 40 ədədinin texnoloji hissələrinin yenidən qurulması üçün layihə smeta sənədlərinin hazırlanması istiqamətində işlər davam etdirilir.</p> <p>“Sabirabad” qaz ölçü qovşağında ROC-407 tipli saygac ROC-107 saygac əvəzlənmişdir.</p> <p>Yeni tikilmiş “Ovçubərə”, “Qazaxbəyli”, “Kətəparaq”, “Alvadı QPS sənaye”, “Qazamotor”, “Maştağa QPS kollektor”, “Alakol” və “Nardaran QPS kollektor” qaz ölçü qovşaqlarında ROC-407 tipli sərfölçənlər quraşdırılmış, texnoloji hissələrində metroloji ölçmələr aparılmış, NTS-lərin tələblərinə uyğunluğu təmin olunmuş və istismara verilmişdir.</p> <p>Səbail, Yasamal, Nizami, Şəmkir, Naftalan, Mingəçevir, Şirvan, Qobustan, Qazax, Şamaxı, İsmayılı qaz istismar sahələrinin yeni inşa edilmiş və ya əsaslı təmir olunmuş inzibati binalarında yenidən lokal kompüter şəbəkələri qurulmuş, ARDNŞ-in korporativ kompüter şəbəkəsinə qoşulması təmin edilmiş və bu istiqamətdə işlərin görülməsi davam etdirilir. “Azəriqaz” İB-nin magistral qaz kəmərləri sahələrinə məxsus olan AQPS-</p>				
--	--	--	---	--	--	--	--

			<p>lərdə (QPS, QTM) lokal şəbəkələrin qurulması və ARDNŞ-in korporativ şəbəkəsinə qoşulması işlərinə başlanmışdır. "Azəriqaz" İB-nin Bakı şəhəri rayonları üzrə ArcGIS proqram təminatında elektron xəritə və onun üzərində yüksək və orta təzyiqli qaz kəmərlərinin elektron məlumatlar bazası yaradılmışdır. Sahələrdəki mütəxəssislərin elektron bazadakı məlumatlardan ArcReader modulunun tətbiqi ilə istifadəsi təmin edilmişdir.</p> <p>"Azərenerji" ASC üzrə: Beynəlxalq Yenidənqurma və İnkişaf Bankı ilə 8 noyabr 2005-ci ildə imzalanmış kredit sazişi əsasında maliyyələşdirilən "Elektrik Ötürücü sistemi" Layihəsi üzrə keçirilmiş tenderin nəticələrinə görə Baş podratçı seçilmiş Fransanın "AREVA" şirkəti ilə 9 noyabr 2007-ci ildə müqavilə imzalanmışdır. SCADA layihəsi başa çatıb və sistmə qəbul edilmişdir.</p> <p>Enerji satış proqramı əhali və qeyri-əhali abonentləri, yeni kodlaşdırmanı və s. aktual məsələləri əhatə etməklə yenidən yazılmış, local verilənlər bazası və local şəbəkələr əsasında tətbiq olunmuşdur.</p> <p>Sayğac informasiyasının operativ və dəqiq toplanması və ötürülməsi məqsədilə əl terminalları üçün proqram təminatı yaradılmış, sərfiyyat informasiyasının əl terminalları ilə toplanması təşkil olunmuşdur.</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--

			<p>Mərkəzi server yaradılmış minimal rabitə vasitələri ilə PEŞ-lərdə istifadə olunan proqramlar ilə mərkəz arasında informasiya mübadiləsi təşkil olunmuşdur. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 8 may 2009-cu il tarixli 111s sayılı sərəncamına uyğun olaraq Mərkəzi Bank tərəfindən yaradılmış Kütləvi Ödənişlər üzrə Mərkəzləşdirilmiş İnformasiya Sistemlərinin (KÖMİS) “Azərenerji” ASC-də tətbiq edilməsi üçün proqram təminatı yaradılmış, “Azərenerji” ASC-nin daxili komputer informasiya sistemləri KÖMİS-ə inteqrasiya olunmuş və bu sistemlə informasiya mübadiləsinə başlamışdır.</p> <p>“Smart” tipli sayğacları olan abonent bazası da mərkəzi server üzərindən KÖMİS sistemində qoşulmuşdur.</p> <p>“Azərbaycan Elmi-Tədqiqat və Layihə-Axtarış Energetika İnstitutu” MMC üzrə: İnstitutun lokal şəbəkə sistemi “AzET və LAEİ” MMC-nin 15 mart 2010 tarixli 32 sayılı Əmrinə əsasən istifadəyə verilib. İnstitutun lokal şəbəkə sistemi genişləndirilmiş və onun proqram və texniki təminatı təkmilləşdirilmişdir.</p> <p>„Azərenerji“ ASC-nin İnsan Resursları şöbəsi və İT idarəsi tərəfindən hazırlanmış və „AzET və LAEİ“ MMC-nin İT şöbəsinin iradları əsasında informasiya axtarış sistemi yeni “Kadr-APP” adla istifadəyə verilmişdir.</p>			
--	--	--	---	--	--	--

69.	<p>Avtomatlaşdırılmış informasiya və Layihələndirmə Sistemlərinin (ALS-SAPR) və sahələr üzrə informasiya resurslarının yaradılması üzrə tədbirlərin həyata keçirilməsi</p>	<p>EN,ARDNŞ,"Azəriqaz"QSC,"Azərenerji"ASC,"AQEZ"ASC</p>	<p>2005-2011</p>	<p>ARDNŞ-üzrə:Avtomatlaşdırılmış informasiya və Layihələndirmə Sistemi 2006-cı ildən başlayaraq layihə-smeta işlərini həyata keçirən AzETLQİ-da (indiki Layihə-konstruktor Bürosu) təsdiq olunub və bütün sənədlərin tətbiqi, hesabatların aparılması avtomatlaşdırılmış şəkildə həyata keçirilir. Aparılan işlər kompüterlərin yaddaşlarına daxil olunan ilkin məlumatlar və xüsusi proqram təminatı vasitəsi ilə həyata keçirilir. Sahələrdəki mütəxəssislərin elektron bazadakı məlumatlardan "ArcReader" modulunun tətbiqi ilə istifadəsi təmin edilmişdir. Avtomatlaşdırılmış informasiya və Layihə Sistemləri üzrə "Azəriqaz" İB-nin Layihə-Konstruktor Bürosunda müasir standartlara cavab verən layihə-smeta sənədlərinin hazırlanması, sistem üzrə hesabatların aparılması üçün "1C: Smeta plus", "LİRA", boru kəmərlərin möhkəmliyini, hidravlik hesabatını və yer səthini üç ölçülü modelinin hazırlanması üçün "Bentley" proqram təminatlarının tətbiqi üçün tədbirlər görülmüşdür.</p> <p>Geoloji-mədən korporativ verilənlər bazasının idarəetmə sistemi tətbiq edilmiş və bazanın yüklənməsi üzrə işlər həyata keçirilmişdir. Verilənlər bazasından istifadə etməklə avtomatlaşdırılmış layihələndirmə sistemlərinin, informasiya işlənməsinin və idarəetmənin avtomatlaşdırılmış sistemlərinə olan</p>	<p>Tam icra olunub</p>			
-----	---	---	------------------	---	------------------------	--	--	--

			<p>tələblərin müəyyənləşdirilməsi və tətbiqi həyata keçirilmişdir.</p> <p>“Azərenerji” ASC üzrə: “Azərenerji” ASC-nin daxili komputer informasiya sistemləri PayPoint ödəniş sisteminə inteqrasiya olunmuş və bu sistemlə abonentlərin ödəniş avtomatlarından enerji haqlarının köçürülməsinə şərait yaradılmışdır.</p> <p>Tətbiq olunan enerji satış proqramı bazası əsasında WEB informasiya texnologiyalarından istifadə edilərək vahid mərkəzləşdirilmiş verilənlər bazası qurulmaqla yeni proqram təminatı (Enerji təchizatının avtomatlaşdırılmış idarəetmə sistemi - ETAİS) yaradılmışdır. “Azərenerji” ASC-nin bütün xidməti ərazilərində tətbiqinə başlanılan bu sistem enerji resurslarının dəqiq uçotunun təmin edilməsi ilə yanaşı billing, enerji təchizat müəssisələrinin texniki problemləri, enerji balansı və s. kimi geniş məsələləri əhatə edir.</p> <p>2012-ci ildə Xaçmaz REŞ, Mingəçevir REŞ, Şəki REŞ, İmişli REŞ, Sumqayıt REŞ və Şirvan REŞ-lər bu sistemə inteqrasiya olunmuş, sistemin funksionallığı daha da inkişaf etdirilmiş və yeni proqram modulları yazılmışdır. “Sumqayıt REŞ” MMC-nin qeyri-əhali abonentləri tam səkildə ETAİS proqramına qosulmuşdur</p> <p>“Dövlət orqanlarının elektron xidmətlər</p>			
--	--	--	--	--	--	--

			<p>göstərməsinin təşkili sahəsində bəzi tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 23 may 2011-ci il tarixli 429 sayılı Fərmanı və “Elektron xidmət növlərinin Siyahısı”nın təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 24 noyabr 2011-ci il tarixli 191 nömrəli Qərarının icrası olaraq “Enerji haqlarının internet vasitəsi ilə ödənilməsi” üçün “Azərenerji” ASC-nin elektron xidməti təşkil olunmuşdur.</p> <p>“İstehlakçıların elektrik şəbəkəsinə qoşulması” üçün “Azərenerji” ASC-nin elektron xidməti təşkil olunmuşdur. Bu xidmət “Azərenerji” ASC-nin xidmət sahəsinə aid olan ərazilərdə (Bakı şəhəri və Naxçıvan MR istisna olmaqla) hüquqi və fiziki şəxslərə məxsus elektrik qurğuların elektrik şəbəkəsinə qoşulması üçün texniki şərtlərin verilməsi və istehlakçı kimi qeydiyyatla alınaraq elektrik enerjisi ilə təmin olunması ilə bağlı bütün ardıcıl mərhələlərin proseduru əhatə edir.</p> <p>“Azərenerji” ASC “ExpressBank” ilə əməkdaşlıq edərək “ExpressPay” ödəniş sistemi yaratmış, daxili komputer informasiya sistemlərini “ExpressPay” ödəniş sistemində inteqrasiya etmiş və bu sistemlə abonentlərin ödəniş avtomatlarından enerji haqlarının köçürülməsinə şərait yaratmışdır. Hazırda</p>				
--	--	--	--	--	--	--	--

			<p>“ExpressPay“ sistemi vastəsi ilə bütün EŞ-lərin xidməti ərazisində olan abonentlər ödənişi həyata keçirirlər.</p> <p>“Azərbaycan Elmi-Tədqiqat və Layihə-Axtarış Energetika İnstitutu” MMC üzrə: Kadrların idarəedilməsi və uçuotu “Kadr-Pro” informasiya-axtarış sistemi istifadəyə verilib. Hər ay informasiya bazası yeniləşdirilir.</p> <p>Kitabxanaçılıq fəaliyyətinin avtomatlaşdırılması “Elektron kitabxana sistemi”nin yaradılması istiqamətində arxitekturanın işlənməsi, dövrü nəşrlərin skanlaşdırılması, informasiya bazasının formalaşdırılması yerinə yetirilib. Hal-hazırda www.PEİ.az saytı ilə elektron kitabxanaya daxil olmaqla lazımı məlumatlardan istifadə etmək olar.</p> <p>İnstitutun elmi-texniki kitabxanasının elektron inventarizasiyası (kataloqlaşdırma) və dövrü nəşrlərin tammətli skanlaşdırılması üzrə işlər davam edir.</p> <p>“Məsafədən öyrətmə və biliklərin yoxlanılması” istiqamətində “Azərenerji” ASC-nin müəssisələrinin operativ-texniki heyətinin maarifləndirilməsi üzrə Sistemin variantları işlənmiş və istifadəyə verilmişdir.</p>				
--	--	--	---	--	--	--	--